

TE KURIA
 eraturse -
 rinti daržova
 taupo kurą -
 kiti kurai yra
 rty ir sudar
 riauja, šie pro
 ajėgu laipsni
 mo pramonė,
 vos suderimus
 apsiginimui pa
 I KIEK TIK PAR
 ČARĄ
 sLight
 KOMPAN
 KAI!
 AI!
 vo Gerovė
 Suvienytų Plau
 , algų pakėlim
 ikimą Sekm
 metais, 2m
 Ibo Svetainė
 Worcester,
 of A. CIO
 olas Karpičius ir
 onis. Pranciška
 s, gi Alfonso Sa
 žiedus. Lietuvi
 bo svetainėje bu
 tųvių puota. Sus
 as burys gimini
 ie išreikšė linie
 anoją naują pora
 kelionės, p. Aukš
 žvėns Worcester
 Musų Burys
 gentas p. A. B
 ebejo gerus nam
 duoti, bet moka
 bėti laikraštį už
 yje poros valand
 šiuos gerus taut
 os Lietuvos skai
 p. Charles
 Jewett City, Can
 p. Antaną Buro
 n. Mass. senj
 niurių ir gerą pa
 lgy tautietį mu
 A. Aimutį, ir ma
 alkietį Juozą Val
 ovė, ir dabar gar
 teistina kad ir k
 tųvė rėmėjai p
 o draugas "Amer
 užsirašyti.
 Ant Išnuom
 šsinuomuoja 6 ka
 s prie mažos be
 um); tenamais
 andus (furnitū
 mai butų labai p
 igyventi už ma
 (reikpitės - Juoz
 Whipple St., Wor
 raukitės nuo 84
 mainiauti?
 LIETUVIAI BIZ
 GARSINANTIS
 AMERIKOS LIET
 Prietatalai / M
 /etinalai ir Imp
 Edward Yank
 PACKAGE ST
 Užlaiko Visok
 Jėrymus, Lietu
 Degtinę, Vyn
 278 MILLBURY
 Tel. 1-1111
 s... \$13
 daugiau \$13
 koniškios Klet
 šutinio Dydžio
 ŠAI - AMB
 UELS, Inc.
 Dal

AMERIKOS LIETUVIŠIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

NO. 24-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 13-tą, 1942 M. Kaina 5 centai VOL. XXIII

MASKVA-LONDONAS-WASHINGTON VEDA SLAPTAS DERYBAS

RUSŲ KOMISARAS MOLOTOVAS SLAPTAI ATVYKO VAŠINGTONAN TARTIS SU PREZ. ROOSEVELTU

Washington, D. C., birželio 12. — Suv. Amerikos Valstijos, Anglija ir Sovietų Rusija priėjo prie "bendro supratimo," kad atidaryti antrą frontą prieš nacius.

Niekas iki šiolai nežinojo, kad Rusų užrubežinių Reikalų komisaras Molotovas buvo atvykęs Amerikon ir vedė derybas su Prez. Rooseveltu del antrojo fronto atidarymo priešais nacius, del pokarinių rubežių nustatymo ir del prijungimo Pabaltijos tautų (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) prie Rusijos. Jis buvo nuo geg. 29 iki birž. 4.

Rusų komisaras Molotovas tik ką įkėlęs kojas į Ameriką tuojau pareikalavo grąžinimo Pabaltijos Valstybių prie Rusijos. Bet kadangi tuo tarpu rusai tų šalių nevaldo, tai ta problema paliko kaip ir neišspręsta ir įeinanti į Roosevelto ir Churchillio Atlantikos Čarterio aštuonių punktus - kas reikštų, kad ne rusai, bet pačios Pabaltijos Valstybės turi savo likimu rūpintis ir savo nepriklausomybės teisėmis naudotis.

DABARTINĖS GASOLINO KORTELĖS DVIGUBAI VERTOS

Washington, D. C. — O. P. A. viršininkai paskelbė, kad kiekvienas gasolino kortelės vienetą dabar dvigubai vertas, vietoj 3 galionų, visi gaus 6 galionus už kiltkvienu vieneta, su birželio 15-tą diena. Kortelės bus geros iki liepos 15-tos dienos.

J. V. Armijos Didelė Pergalė

J. V. Armijos Oro Korpuso Stovykla, Hawaii. — J. V. Armijos lakunai sugrįžė po susitikimo su japonais Midway saloje buvo su dideliu džiaugsmu sutikti tų, kurie pasiliko name. J. V. lakunai apskaitliavo, kad du priešio laivynai buvo sunaikinti. Ne mažiau 10,000 priešio prigėrė. Japonai buvo atsiuntę didesnę dalį savo karinių lėktuvų sykiu su save galingsiausiais laivais, tikslu užimti Midway salą. J. V. laivynas susekė priešą, paskui Armija, Laivynas ir Mariniai juos pergalejo vandeninyje. Japonai prarado 18 didelių karinių laivų gi Amerikos tikai du.

Aptemdymo Bandymo Taisyklės

Sekančio aptemdymo bandymo taisyklės, kurias visi Worcesterio gyventojai turi sekti, kaip tik bus pirmas signalas:

- 1.) Gatvės šviesos bus užgesintos.
 - 2.) Radio stotys WTAG ir WORC pertrauks programas pranešti, kada bandymas prasideda.
 - 3.) Visi vežimai, apart tų, kurie reikalingi del suaukimo apsaugos sargų, turės pasukti į šoną, sustoti ir užgesinti šviesas.
 - 4.) Visi automobiliai, kurie reikalingi del nuvežimo sargų ir kitų viršininkų, turi važiuoti tiesiog į savo paskirtas vietas su nepilnomis šviesomis, su tam tikrais ženklais ir pasais.
 - 5.) Visi sargai bus susaukti ir vyks į savo paskirtas vietas ir tuojaus gyventojai bus įspėti užgesinti šviesas.
- Kada šviesos bus užgesintos, tada bus girdėti išorinio užpuolimo perspėjimo garsai, trumpi švilpimo ir sirenų staigimai. Už kiek laiko bus duotas ženklas, kad pavojus praėjo, ilgi švilpimo ir sirenų garsai. Tada šviesos vėl pradės šviesti, automobiliai vėl važiuos ir aptemdymas bus baigtas.

gruodžio 6-tos, 1941 m., surinkti ir įteikti vokiečių ir japonų valdžiai informacijas kas link Jungtinių Valstijų apsigynimo ir ypatingai informacijas apie skaičius žmonių, personalo, ginklų, karinių pabuklų, armijos morale; diduma, buveinė ir kitas. J. V. laivyno smulkmenas; visas smulkmenas apie karines įstaigas, aerodromus, lėktuvus, aviaciją, susisiekimą ir kitas istaigas kurios svarbios ir reikalingos del Jungtinių Valstijų apsigynimo. Šioji grupė paskyrė Kunze kaip pasiuntinį perduoti šitas informacijas užsieniui ir Vonsiasky, jam įteikė \$2800. tai kelionei. Šiam reikalui visi buvo susirinkę Bismark viešbuty, Chicagoj, pereita liepos mėnesi. Tuo pačiu laiku, Vonsiatsky susižinojo su japonų vyriausybės kokias militarines žinias surinkti del Japonijos ir Vokietijos. Šamokslo reikalų. Šie įtarti asmenys susitikdavo Washingtone, Chicagoje, El Paso, Philadelphiaje, Mexico mieste, St. Joseph, Mich., San Francisco, Juarez ir Chihuahua, Meksikoj.

KO SIEKIA JUNGTINĖS TAUTOS

Valstybės vice-sekr. Sumner Welles gegužės 30 d. ne tik atveria pasauliui akis ir parodo ko siekia Jungtinės Tautos šiame kare, bet kartu duoda vilties tokioms mažoms ir pavergtom valstybėms, kaip Lietuva, Latvija, Estija, kurioms pavojus netekti savo laisvės grėsia tiek iš rusų, tiek iš vokiečių pusės.

Sumner Welles aiškus pareiškimas, kad Jungtinės Tautos nori liberalinės pokarinės sistemos, kuri laiduotų visiems suvereniteto teises.

Pastebėtina, kad atskirų valstybių norai ir siekiai po karo padidinti savo teritorijos ribas pasiglemžti tą, kas yra ar buvo

kitų, yra priešingi bendram Jungtinių Tautų nusistatymui. Tuo reikalu rašydamas, kolumnistas Wm. Philip Simms N.Y. World Telegram dienrašty pareiškė, kad iki šiol Baltijos valstybės, kurios vienu kartu buvo rusinamos, o dabar yra vokiečių rankose yra vokietinamos. Jos žiūrėjo į busimąją taiką, kaip į galutiną savo pražūtį, tačiau šiandien p. Welles pareiškimas, rodo į šviesesnių rytojų.

Baltijos valstybių perspektyvos nepriklausomai gyventi dabar yra daug geresnės negu buvo, nežyrinti to, kad Sovietai labai Ameriką spaudžia tas valstybes pripažinti rusams.

VONSIATSKY KALTINIMAS UŽ PERDAVIMĄ MILITARIŠKŲ ŽINIŲ AŠIAI

Hartford, Conn. — Federalis Teismas įtarė turtingą rusų tremtinį, du buvusiu vokiečių Imperijos Armijos karininkus, vokiečių — amerikų bundo vada, chigagietį ir luteronų ministrį Philadelphiaj už sukaltbį sulaužyti šnipinėjimo Akta ir pranešti militariskas informacijas Vokietijai ir Japonijai. Sekantieji asmenys buvo įtarti: Anastase Andreivitch Vonsiatsky, Thompson, Conn.

visos Rusų Tautinės Revoliucijonierių partijos vadas; Gerhard Wilhelm Kunze, pabėgėlis vokiečių — amerikų bundo vadas; Dr. Wolfgang Ebell, iš El Paso miesto, Texas, dabar suimtas kaip priešas svetimtautis; Kurt B. Molzahn, Philadelphiajos Luteronų bažnyčios pastorius; Dr. Otto Wilumet, iš Chigagos, vokiečių — amerikų bundo vadas Teutonia Publishing kompanijos prezidentas, kuri leidžia oficiališką bundo laikraštį "Laisva Amerika."

Tonis sako: — No, I am sick... Policijantas: — Allright, (I'll take you to doctor's office. Ir taip fuehreris buvo nugąbentas į cipę. Plutokratas

SUMNER WELLES KALBA

SVEIKINAM MŪS STATE DEPARTAMENTO VICE-PREMIERĄ SUMNER WELLES. DABAR MES SUPRANTAM MŪSŲ VYRIAUSYBĖS PLANUS APIE NAUJOS TVARKOS ĮVEDIMĄ EUROPOJ PO KARO. SUMNER WELLESO PAREIŠKIMAI ŽADA TOBULA TVARKA, IR VILTĮ EUROPOS TAUTOMS SULAUKTI TAIKOS.

Rašo V. M. Klausutis

AMERIKOS vyriausybės vardu p. Sumner Welles, State Departamento Sekretoriaus padėjėjas, geg. 30-tą dieną savo kalboje Arlington Amphiteatre pareiškė, kad amžių imperializmui galas bus padarytas, po karo pravedimu naujų reformų Europoj ir kituose žemynuose. Jo kalba sąryšy su Atlantiko Čarteriu, buvo aiškiu ir drąsiu pareiškimu Amerikos vyriausybės. Gerb. p. Sumner Welles, kuris, galima sakyti, kad traktuoja mūs krašto užsienių politiką, kuriam žinomas Amerikos vyriausybės planas pertvarkymui pasaulį, įdant patikrinus pastovią taiką, jis kalbėjo vardu mūs krašto vyriausybės su Valstybės Sekretorium Cordell Hull ir Prez. Roosevelto sutikimu apie busimas reformas po karo. Jis savo kalboje aiškiai pasisakė, kad amžiu imperializmui bus galas padarytas, kad visos pasaulio tautos, mažos ir didelės turės lygias teises po karo.

Amerikos lietuviai privalo šiame momente budėti ir realistiškai vaduotis, kiekvienoje progoje kelti Lietuvos atvadavimo balsą ir bandyti surasti jai prielaidus Amerikoje, simpatikus mūsų tautai, siekiančiai laisvės ir nepriklausomybės. Tokia progą dabar yra Amerikos lietuviams pasisakyti, įvertinant p. Sumner Welles kalbą Arlingtone, taipgi, neseniai pasakytą kalbą Vice-Prez. p. Henry Wallace, kurių kalbos labai reikšmingos ir turi istorišką reikšmę, giliai politinės idealogijos savoką sąryšy su išlaisvinimu pavergtų tautų ir sudarymo sąlygų pasaulio tautos pastovios taikos ir išvystymui demokratiškos tvarkos pasauly. Taipgi, p. Sumner Welles ir p. Wallace kalbose tapo išaiškinti pagrindiniai dėsnių bei principai Atlantiko Čarterio, kurie ligi šiol buvo daugeliui žmonių nesuprantami ir neaiškūs, bet dabar po p. Welles kalbos, bus pilnai suprantami ir aiškūs visų pavergtų tautų žmonėms.

Mes, lietuviai, neabejojame, jog Amerika karą laimės, taipgi, neabejojame, kad Amerikos vadai — vyriausybė bus bešališka ir galės praveisti naujas reformas pasauly ir sudaryti sąlygas pastoviai taikai su Amerika, laimės visos mažosios tautos, laimės ir Lietuva. Todėl lietuviai kariaudami po Amerikos, Anglijos ir kitų Suvienytų Tautų vėliavomis, tikisi išlaisvinti lietuvių tautą iš vokiečių vergijos karą laimėjus. Musų viltį laimėjimų sustiprino p. Welles kalba, pasakyta Arlingtone.

Tarpe kita ko p. Welles sakė: "Si vyriausybė (Amerikos) jau yra padarius žygius išgavimui sutikimą suvienytų tautų vyriausybių del įsteigimo rimtos tvarkos ir užtikrinimo pastovios taikos pasauly. Jeigu šis karas faktinai del išlaisvinimo žmonių, tatau turi užtikrinti soverenumo lygybę viso pasaulio žmonėms. Musų pergalė turi suteikti išlaisvinimą visiems žmonėms, visoms tautoms. Amžių imperializmas turi but pašalintas. Teisė žmonių prie laisvės turi but pripažinta. Principai Atlantiko Čarterio turi but užtikrinimu viso pasaulio, visų žemynų žmonėms (tautos) politinės laisvės."

Ligi šiol mes žiūrėjom į pagrindinius Atlantiko Čarterio principus Prez. Roosevelto ir Premiero Churchillio priimtus su neaiškiais frazėmis kaip su pareiškimu, pridengtus visokiomis rezervacijomis, bet dabar išgirdę p. Sumner Welles kalbą, kurioje jis aiškiai pasisakė ir

išaiškino Atlantiko Čarterio principus, galim su vilčia laukti pergalės ir naujų žmoniškų reformų pasauly bei pripažinimo lygių teisių visoms tautoms, mažoms ir didelėms.

Neseniai kalbėjo Vice-Prez. Henry Wallace, kuris savo kalboje pasisakė, kad Amerikos vyriausybė siekia rimtų reformų, dejas, jis savo istorišką kalbą, kurios svarba ir reikšmė taikiai amžiams nemirštama, tačiau Henry Wallace savo kalboje apie naują tvarką po karo pasauly mažiau pasisakė negu dabar p. Sumner Welles, kuris, kaip dabar Amerikos spauda ir kritikai yra pasisakę, kalbėjo Amerikos vyriausybės vardu, jis išreikšė p. Cordell Hull ir Prez. Roosevelto nusistatymą reikale naujos tvarkos pravedimo pasauly po karo. Todėl sveikinam gerb. p. Sumner Welles ir musų vyriausybę už šiuos p. Welleso pareiškimus, kurie, musų supratimu, yra užtikrinimu visoms pasaulio tautos, mažoms ir didelės apsisprendimo teisių ir lygybės bei politinės ir ukinės laisvės.

Šiame momente geistina, kad Amerikos lietuviai parasytų padėkos laiskus p. Wellesui su išreikšimu savo vilties, jog jo pažaduose naujų reformų ir užtikrinimo politinės laisvės gludi ir Lietuvos nepriklausomybės atvadavimas. Toki laiskai padėkos ir pasitikėjimo butų svarbus keleropais atžvilgiais. Laiskus padėkos p. Sumner Welles galima rašyti tiesiai Jam į State Department, Washington, D. C., arba, p. Cordell Hull ir Prezidentui Rooseveltui, nes p. Welles kalbėjo vyriausybės vardu — vardu p. Hull ir Prez. Roosevelto, atstovaudamas Valstybės Departamentą — Amerikos vyriausybę. Šiame momente lietuvių balsas turi but išgirstas Washingtone proga pasveikinimui p. Wellesui.

Mes, lietuviai, kaip individai ir organizuotu budu savo draugijai ir klubų susirinkimuose galime išreikšti gilios padėkos siunciamuose laiskuose, arba, rezoliucijose p. Sumner Welles, arba, p. Cordell Hull ir Prez. Rooseveltui sąryšy su p. Welles pareiškimais ir pažadais jo kalboje Arlingtone geg. 30 d. pagerbiant žuvusius karius. Tokiais Amerikos vyriausybei padėkos laiskais per p. Sumner Welles, mes ne tik atlikim savo pilietiską pareigą, bet aiškiai įrodysim savo politinę sąvoką ir galėsim įgyti simpatijų lietuvių tautai Washingtone. Tautai išnaudokim šią progą, pasisakykim ir iškelkim lietuvių vardą valstybės (State) Departamente, siųskime sveikinimo ir padėkos laiskus visi į tą Departamentą, p. Sumner Welles, Amerikos užsienių politikos direktentui.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIŲ

LIETUVIAI AMERIKOJ

NAMINIS FRONTAS

Mes dabar Suv. Valstijose turime bendrą kainų kontrolę, kas reiškia, kad kaina daugumos prekių krautuvėje negali būti aukštesnė negu tos krautuvės aukščiausia kaina dėl tos prekės per kovo mėnesį. Kitais žodžiais, šiemininkė dabar mokės ne daugiau kaip kad ji mokėjo kovo mėnesį.

Ši sistema bendros kainų kontrolės yra žygis sulaikyti pragyvenimo iškaščių kylimą. Pragyvenimo iškaščiai visada kyla karo laiku, ir jeigu tas kylimas nebūsus sustabdytas gali daug žmonių apsunkinti.

Mūsų kainų kontrolės sistema žada sulaikyti tą kylimą bet visi turi suprasti vieną dalyką kaslinių programos jeigu ji bus paskminga.

Turime atsiminti, kad kainų kontrolė neviską liečia. Pavyzdin, kai kurį maistą mes tik paskirtu laiku gauname, tadgi tokio maisto kainos nė kontroluojamos, yra persunku nustatyti maksimumo kainas tam maistui pagal praeitų kainų arba sulyginus su kitų reikmenų kainomis. Tas maistas yra šviežios daržovės ir vaisiai, šviežia žuvis, paukštiena, ir pan.

Ir kitas maistas pagal Emergency Price Control Įstatymo negali būti kontroluojamas pakol nepasiekis aukštesnį lygmenį. Tai sviestas, suris, kenuotas pienas, miltai, avinčiena, vištos, kiaušiniai ir pan. Įstatymas nepadengia kitus daiktus, kurie neturi nieko bendro su maistu, k. t. laikraščius, žurnalus, knygas, pasilinksmimo vietų bilietus. Bet faktas pasilieka, kad kaina daugumos daiktų, dabar kontroluojama ir kad šis kontrolė Suv. Valstijose — kaip ir Kanadoj — yra sekmingas budas sulaikyti aukštus pragyvenimo iškaščius.

Neužmirškite, kad skalė kainoms, mainysis kiekvienoj krautuvėj — kiekvienas krautuvninkas nustato jo kainą pagal jo aukščiausios kainos kovo mėnesį. Vartotojai turi turėti kantrybės, bendrai veikdami su krautuvninkais — kainų kontrolė uždėjo naujų sunkių pareigų ir atsakomybių ant šių krautuvninkų.

Atsiminkite, kad aptarnavimų kainų kontrolė nepradės veikti ligi liepos 1 d. tas liečia jusų garažus, skalbyklas, kurpius, valytojus ir radijo pataisytojus. Kainų kontrolė nelies plaukų kirpimą, sutaisyimą ir kitus grožės aptarnavimus ir nekontroliuos gydytojų, dantistų ir advokatų kainas.

Suv. Valstijos kasdien siunčia jos metalus į karą. Beveik visa mūsų geležis, plienas, varis, aluminas, cinkas ir švinas eina į laivus, lėktuvus arba ginklus arba kitus militarinius reikmenis. Nauji armijos ir laivyno stotys, kariškos kvatieros kaip ir laivų statyba reikalauja labai daug medžio.

Kada Amerikos žmonės suprاندingai remia gazoliną paskirstymo programą — jie nenori, kad Amerikos jureiviai rizikuotų savo gyvybes kad jie galėtų savo malonumui važinėti. Visi dabar turi suprasti, kad Ašies submarinai kenkia gabenimą gazoliną iš pietvakarų aliejaus laukų jūrų keliaujantiems tankeriais. Visas gazolinas dabar reikalingas svarbesniems dalykams negu pasilinksmimo tikslams.

Kada Amerikos žmonės supranta, kad reikia atlikti ką nors, jie gerai atlieka. Vajus rinkti atliekamą popierą buvo toks sekmingas, kad dabar yra perviršis. Iš atliekamos popieros daroma popierinės dėžės maistui, amunicijai ir kitiems reikmenims mūsų vyrams užsieny. Pereitą rudenį mums tiek truko tos medžiagos, kad fabrikai negalėjo dirbti pilną laiką. Dabar popieros gaminimas pasididino 50%, pagal WPB industrijinio konservavimo biuro. Jeigu galėsime taip sekmingai rinkti atliekamą metalą ir atliekamą gumą gal turėsime pakankamai savo reikalavimams.

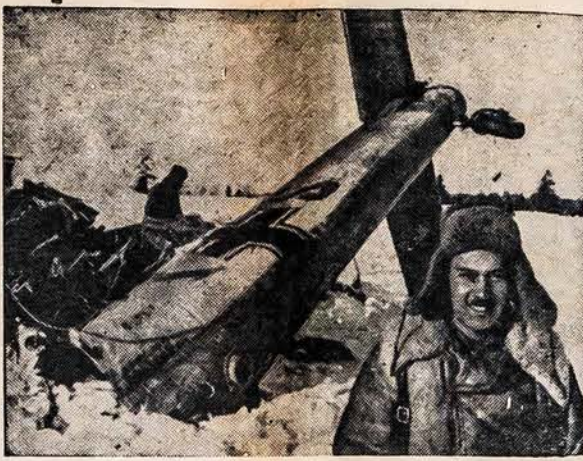
Kainų Administracijos Ofisas nurodo, kad cukraus paskirstymas visus lygiai liečia. Viens asmuo už kitą daugiau negaus... Nesenei Raudonojo Kryžiaus skyrius ir United Service Organization skyrius prašė daugiau cukraus, jų aplikacijos buvo atsakyti... Geležies siuntimai per didžiulius ežerus iki gegužės 1 d., buvo 24% virš praeitų metų laiko.

PHILADELPHIA, PA.

LAIKRAŠČIO "AMERIKA" NAUDAI PIKNIKAS PASEKMINGAS

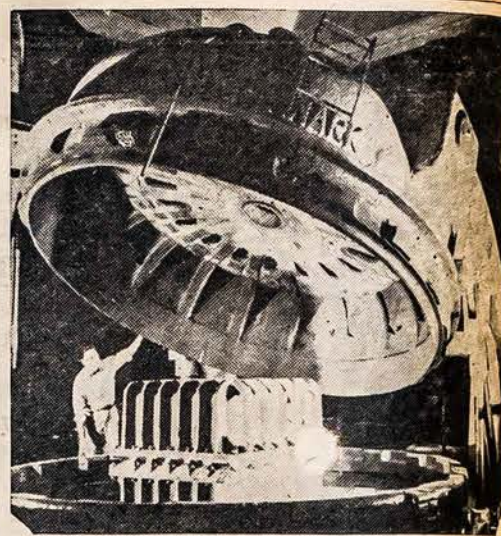
Gegužio — May 31-ą dieną įvyko laikraščio "Amerika" naudai piknikas. Piknikas labai sekmingas, nes pasitaikė graži diena, žmonių, automobilių, gatvė kariais, privažiavo apie 500 pikniko dalyvių. Pirmutinis bosas, skaitlinga Ekskursija "Amerikos" laikraščio Štabas, Vadovybėje Redak. Advokato, P. Juozo Laučkos, ir Vyriausio Redak. pono Averkos, pribuvo iš Brooklyn, N. Y. apie 11-tą valandą A. M. Tai buvo didis džiaugsmas, susitikimas su broklyniečiais. Tik reikia prisipažinti, kad iš philadelphiečių pusės, truputį neatatinkamai buvo pasitikta svečiai — ekksursija. Užtai, broklyniečiai turės atleisti, nes pikniko rengėjams, darbininkams, daugiau rūpėjo pikniko reikalai, kad patenktų pikniko dalyvius, ir kad atneštų laikraščio "Amerika" didesnės naudos.

Pasidėkojant, teisingiems darbininkams, kurie visi rodė savo gerą norą dirbti del savos spaude. Jaučiama įvertyti šių darbininkų darbuote: Kun. Stasys Railo, Frano Puko, Onos Jurgaitienės, pirmininkavimo rengimo pikniko gspadoriais — gspadi-nėms prigelbstint, K. Dryžai, P. Teklej Balčiunaitei, Simonas

NUŠOVĖ ASTUONIS NACIŲ ORLAIVIUS

Leitenantas N. Kulier, Rusijos Armijos prieš-lėktuvinės baterijos vadas, šypsosi arti savo paskutinės aukos liekanas — Messerschmitt 110. Kulier nušovė aštuonis nacių orlaivius. Iš vėliausių pranešimų, matyt kad Raudonoji Armija laimėja visuose frontuose.

DARO TANKAS KARO LĒKTUVAMS

Šita didelė vieneta yra naudojama del užantspaudavimo ir tankų šalies kariniame orlaiviam. Šie tankai prašina paviršius gasolinas užsidedgę nuo padegantių ir kitų kulky.

Seattle, Washington

VINCAS IR BARBORA TUINILAI VINI MINĖJO SUKAKTUVES
Vincas ir Barbora Tuinilai su-ruošė puotą, gegužės 9-tą dieną, paminėti savo 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Puota buvo surošta gražioj svetainėje, Beacon Hill Klubo name, ir buvo sukviesta giminės, draugai ir pažystami, iš Tacoma, Portland ir Aberdeen. Musų Tuinilai tam tikslui parupino skanių valgių ir gėrymų. Ponai Tuinilai apsišvedė Bostone, Mass, ir čia buvo tarp pirmųjų Beacon kalno gyventojų. Jų sunus, policininkas Vincas Tuinila, mirė nuo širdies ligos, prieš penkis metus. Visi atsilankę svečiai pasveikino porėlį ir linkėjo p. Tuinilams ilgų metų ir daug laimių.

Programa buvo nors ir neilga, bet labai įdomi. Ponų Wilsonų dvynekai, apie dešimt metų amžiaus, buvo pasipuošę kaip jaunoji ir jaunasis. Juodu, lydint piano muzika, maršavo per svetainę ir priėję prie p. Tuinilų, pasilenkė ir įteikė jubiliejantams gėlių. Ponai Tuinilai jiems suteikė Karo Bonų. Tų vaikučių pianavimas darė nepaprastai malonų įspūdį susirinkusiems ir gausiais rankų plojimais sveikinimo vaikučius ir sykiu p. Tuinilus. Po muzika užgrojo valcą ir musų p. Tuinilai pirmieji pradėjo šokti, ir visi svečiai, viena porėlė, paskui kita.

Svečiai šoko ir linksminosi, laiks nuo laiko pasistiprindami skaniais užkandžiais ir gėrymiais iki antros valandos ryto. Tada svečiai visi skirstėsi gražioje nuotakoje, reikšdami padėką p. Tuinilams už tokį gražų parengimą. Ponai Tuinilai reikė padėką svečiams už gausias dovanas ir linkėjimus; taipgi ponam Mikiam, Zaborskiam, poniai S. Vorriss, poniai J. Paull ir poniai F. Richey už pagelbą. B. G. Sitko

PHILADELPHIA, PA.

25 METU VEDYBINĖ SUKAKTIS

P. P. Juozo, Onos - Mikolskiūtė Belskių 214 Marris St. Phila., Pa. šį metą mini savo Sidabrinį Jubiliejų Vedybinę sukaktį. Šią progą lieka palinkėti Belskiams sulaukti sveikėms aukšnio Jubilėjus. Džiugu pamynėti, kad ponai Belskiai labai gražiai sugyvena, įsigiję savo nuosavą namą, išauklėjo dukterį Aleną, ir sunų Vytautą, ir Vyriausis Fransas a.a. miręs. Kaip dukė taip ir sunus prielankus savo tėvams, per visą laiką priklauso prie Sv. Kazimiero parapijos, duktė, nuo parapijinės mokyklos iki šiol priklauso prie Sodaliųjų J. Belskis, prie Lietuvių Pašelpinės Klubo, ponai Belskienė prie pamaldumo bažnytinųjų Draugijų, 17-to June, iškilmingai su mišiomis minės savo 25 metų vedybinę sukaktį. Laj buna Dievo palaima ant visados p.p. Belskių šeimyniniam gyvenime: Sveikinu.

(Kiek ankščiau, buvo minėta,) kad Jubilijantai, Belskiai pirkė apsaugos Bonų už \$2,000, duktė, Alena, už \$200.00. Tai puiki parama, Vyriausybei.

SV. VARDŲ BROLIJOS - DR. JOS NARĖMS ATYDAI

Visi turėtų brolijos nariai susidomėti. Todėl, ir kreipiama daugiasu domės, kad visi pasirodytų tikrais apaštalavimo Sv. Vardo Brolijos nariais. Šį Sekmadienį, Birželio — June 14-tą dieną pripuola bendra — Sv. Komunija. Nepamirškim, kad to reikalauja įstatai Draugijos, kad koznas narys privalo išpažinti atlikti. Tad Sv. Kazimiero parapijos (Phila.) priklausantie-

MUZIKALINIS VEIKALAS

KANKLININKAS Grin... nis ir juokingas muzikinio veiksmo vaidinimas. Pirmą ponaits. Muzika: Žilvinas, Kaus, Kurdinaičio, Erenas. Šeši asmenys ir choras. Lydantys, nereikalauja didelių didelių scenos dekoracijų. Jie \$10 vaidinkite kiek norite mokasi su užsakymu.

MES TURĖMĖM BUT DĒKINGI — PRIELANKŪS, SESELEM, KAZIMIERIETĖMS

Mes visi žinom, kiek Seselės Kazimierietės, deda pastangų tojaunant musų pačių vaikučius. Užtai turėtum mes visi būt dėkingi, ir prielankūs Joms. Seselės daug rodo — savo prielankumo. Retai kas atjauciam, kiek daug neša musų tautai, ir paties tėvams, gražiai išauklėtas jaunimas. Delto, paremkim Seselės, jos rengia gražiausį, ir smagiausį pikniką, JUOZAPO MARIJOS VILOJE, Newtown, Pa. Tai puikiausias sodas žaliuojančios pievos, tyras oras. Daug suvažiuos, važiuokim ir mes Philadelphijiečiai. Piknikas įvyks, Birželio — June 15-tą d., rodos, bus galima nuvažiuoti traukiniu, nuo traukinio teks paitei truputį. Automobiliams, niekas netrukdo, galima važiuoti, ir kitus paraginti. Tamstu atsilankymas, tai didi Seselės parama. K. D.

Amerikos Javai Šiandien Visur Auginami

Prieš Kolumbo atradimą Amerikos, Europa ir visas pasaulis gražiai apsiėjo be įvairių maisto produktų kurie auga tik čionai Amerike, sako mūsų Agrikulturos Departamentas.

Kornai, baltos ir saldžios bulvės yra geras pavyzdys. Aztekai vartojo kakao kaip maistą ir kaip pinigus. Pynacai (peanuts) visų pirmiausia pasirodė čia Amerike. Juos radame senovishose peruvijonų kapuose. Šiandien svarbiausias pynacų produkavimo vietos yra Britų Indija, Kinija ir Afrika. Kiti originaliniai Amerikos produktai yra guma, pamidorai, "pecan" riešutai, vanilla, kapok, henequenas, sisal ir manioc šaknys iš kurių "tapioca" daroma; ir tie visi produktai auga kitose šalyse, šiandien ir mes turime juos parsitraukti.

Svarbiausi javai yra bulvės ir kornai. Bulvė yra viena iš svarbiausių javų šiaurų Europoj; ir kukuruzai arba kornai yra svarbiausias maistas Italijoj, Ispanijoj ir pietrytų Europoje. Saldžioji bulvė perkeliavo Ramųjų okeaną ir yra svarbus maisto produktas svetimosse tropishose ir pusiau-tropishose šalyse.

Dabar Agrikulturos Departamentas stengia pargabinti atgal į Ameriką daug tų javų kuriuos Amerika davė pasauliui.

KNYGOS

- DEL VISŲ ENGLISH-LITHUANIAN SELF-INSTRUCTOR — Angliškai kalbantiems mokyti lietuviškai ir lietuviams mokyti anglų kalbos. Kaina \$1.50
- JEI NORI 100 METŲ GYVENTI, tai įgyk naujai išleistą knygą — GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ. Kaina \$1.00
- DIDYSIS SAPNININKAS su šimtais paveikslų ir sapnų išguldymais — burtais, Salamonu, kazyromis ir kitais patarimais. Naujai padidinta laida. Kaina \$1.00
- NAUJAI PERSPAUSDINTA IR PADIDINTA VALGIŲ GAMINIMO KNYGA su 400 receptų, 170 likerio ir midaus formulomis ir patarimais apie maistą ir sveikatą. Kaina tik \$1.00
- Su užsakymais, kreipkitės šiuo adresu: — KITA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė kun. Dr. Jonas Starkus, Marianapolio Kolegijos profesorius. Kaina \$1.00
- ANGLIŠKAI-LIETUVISKAI ZODYNELIS su ištarimėmis. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

APŠVIETA

Amerikos sparusas škoje Pažvalo Buti

DEMOKRATINIS

santvarka neįmaningų kraštų žeme. Demokratija tikrai kulturinguo kultūriška pažangnis bei socialinis žmas tegali bet ger demokratines saomet demokratišalpa, tuomet jį tampa anarhiška la žuvo Europos piliečių savoka nema, piliečiai nemoje tankiai buvo ainių partijų vadų pagandos laike rinimų valdžios, jį karjeristus-politilus.

Piliečiai budar mažamoksliai ir i švokė praktiškai suprasdami demolipų ir pilietiškyjeigų, jie patekda prie tų vadų ir bl demokratines tvarinai negalima, taipgi salinti anarchiją propaganda bei pima-dominaciją. AJV Respublika turi gliaui savo šiam stipresnė negu šaulio kraustuose. Demokratija tapo karsi religijos įtikiųjų. Amerikos šiuoje šalininkai nepasitais to, kad pamatinis demolipus tesurpant, ir šiuomet sugelba rikiški vadutis, t gauti partinių va

Kiek Be

Prasidėjus mobvrijų militariško karumenei ir kai turėme, kad lai amimacijų šaukia vnyja ir karuomeni turtai tuostančių kaipo fizikai net jau ir moki!

Dr. Studebaker korius ir Gen. He rijos direktorius amuose kritiškai p tydėtiną padėtį. Atsiųskite \$1. ir tuojau atsisiame "Svirplj".

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

TRUMPOS ŽINIOS

— Spauda praneša Lietuva neteko 1000... 771 liaudies mokytojų kartu su lietuviškais nariais ištrėmti...

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ... Naujoje V... Carroll Funeral... Petras Karolis... 72 VERNON STREET... Tel. 4-6757... Patarnavimas Bilo... Laikė

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Patarnavimas Dieną ir Naktį Biednuomenei už Nupigintą... KOPYLOIA DYKAI Seniausia ir Didžiausia Laidojimo... 340 Harding Street WORCESTER, MASS.

APŠVIETA IR KULTURA-DEMOKRATIJOS ATSPARA

Amerikos Demokratinės Santvarkos Atsparumas Gludi Kultūriškoje ir Sociališkėje Pažangoje. Amerikos Piliečiai Privalo Buti Stiprus Protiškai ir Fiziškai.

V. M. Klausutis

DEMOKRATINĖ idealogija ir santvarka neįmanoma nekultūringųjų kraštų žmonių gyvenime. Demokratija tegali bujoti tik kultūringuose kraštuose; kultūriška pažanga ir ekonominis bei socialinis žmonių gyvenimas tegali buti geras tikrai prieš demokratines santvarkas, bet kuomet demokratine santvarka silpna, tuomet ji nepalaikoma, tampa anarchiška. Demokratija žuvo Europos kraštuose, nes piliečių sąvoka nebuvo pakankama, piliečiai nemokėjo vaduotis, jie tankiai buvo aukomis politinių partijų vadų karjeristų propagandoms laike rinkimų ir po rinkimų valdžios, jie balsavo už karjeristus-politinių grupių vadus.

Piliečiai budami daugumoje mažamoksliai ir beraščiai nenuvokė praktiškai vaduotis; neaprasdami demokratiškų principų ir pilietiškių teisių bei pareigų, jie patekdavo įtakon partinių vadų ir blaškonių idėjų. Prie tokių aplinkybių ir sąlygų demokratines tvarkas įgyvendinti negalima, taigi, negalima palaikyti anarchiją ir karjeristų propagandą bei politišką vairavimą-dominaciją.

AJV Respublikoj demokratija turi gilias savo saknis įėjus, žymiai stipresnė negu kituose pasaulio kraštuose. Amerikos demokratija tapo tradicija, arba tarsi religijos įtakos sąvoka piliečių. Amerikos piliečiai daugumoje šalininkai demokratijos nepaisant to, kad jie vos tik patvirtinamieji demokratinis principus tesupranta, kad jie neįsivokė stoka rimtai demokratiškai vaduotis, tankiai buna apsaugoti partinių vadų, tačiau jie

šalininkai demokratinės idėjos ir tvarkos. Deja, Amerikoj demokratija laipsniškai silpnėjo per eilę metų, piliečių ekonominiams ir socialiniams gyvenime buvo labai daug trūkumų, per daug korupcijos, kriminališkų nusikaltimų ir degeneracijos priaugamoji piliečių kartoj didėjimo pasireiškimai. Žodžiu, Amerikos demokratija jau buvo priėjus kryžkelei 1932 metais, anarchija buvo pasireiškiusi visam krašte sąryšy su depresijos didėjančiomis bangomis. Laimė, kad atsirado rimtai protaujančių vadų grupelė ir sugebėjo pasirinkti genialų vadą demokratų partijos vadovybei ypatoje Prez.F.D.Roosevelto, kuris išgelbėjo mūsų kraštą nuo anarchijos, sustiprino demokratiją praveddamas rimtas socialines ir ukines reformas.

Demokratijos silpnėjimo simptomai Amerikoje dabar mums aiškūs: prasidėjus karui įvairiose instancijose pasireiškė silpnybės simptomai-blogumų ydos. Šiandien mes matom, kad kaip ukiniams, politiniams, kultūriniam, apsviestos ir higienos srityse yra labai daug trūkumų ir silpnųjų mūsų demokratiškai valdomam krašte. Ligi šiol piliečių dauguma nežinojo, kad mūsų krašte yra labai daug beraščių ir bemokslų, kad yra labai fiziškai silpnų piliečių, kurie protiniu ir fiziniu atžvilgiu netinka pareigoms militarishkoji tarnyboje. Šiuos liudnus faktus parodė vykdomoji mobilizacija (selective draft). Ši skandalinga padėtis tai pasekmė silpnėjančios demokratijos, pasekmė stokos socialinių ir ukinių reformų mūsų krašte, stoka kultūrinės pažangos mūsų krašto žmonių gyvenime.

Kiek Beraščių Ir Mažamokslų Yra Amerikoje Dabar?

Prasidėjus mobilizacijai jaunų žmonių militarishkos pareigos karuomenė ir karo laivynas, mes matome, kad laike fiziškų ekaminacijų sukiamų ir karo laivyną ir karuomenę jaunų vyrų turtai tustkančių tapo atmetu kaip fiziškai netinkamų; taip pat, mes patyrėm, kad yra simtai tustkančių jaunų vyrų bemokslų-beraščių, žodžiu, beraščiai, mažamoksliai ir fiziškai paliegi sudaro apie milijoną jaunų vyrų. Šiuos liudnus faktus rodo gydymo ir mobilizacijos direktorių pranešimai.

Dr. Studebaker švietimo direktorius ir Gen. Hershey mobilizacijos direktorius savo pareiškimuose kritiškai pasisakė šiu faktų atžvilgiu. Vien tik tiktai beraščių atmetu jaunų nuo karo paleidimo yra 433,000; fiziškai netinkamų yra arti du kartus tiek. Argi tas reiška? Aišku, nepatvirtina padėti. Beraščiai sveikūs, fiziškai tinkami vyrai karo pareigoms skaičiuje 433,000 atmetu, o jeigu jie būtų turėję pradinį mokslą, tai jie būtų sudarę 15-ką devizijų karuomenės; gi fiziškai netinkami iš karuomenės stokos maisto, ypač karo maisto būtų sudarę nemažai kaip 20 devizijų jeigu būtų sveiki; bendrai šie jauni vyrai atmetu nuo karo pareigų kaip bemoksliai ir fiziškai paliegi būtų sudarę 35 devizijas karuomenės jeigu būtų išmokyti ir fiziškai išauklėti sveikais. Tai kame mes matome simptomus mūsų demokratijos silpnėjimo, simptomus plintančios degeneracijos, kurį pavojinga mūsų tautai ir Amerikos demokratijai.

Amerika turtingiausia šalis pasaulyje, ligi šiol buvo žymiausia demokratija pasaulyje, Amerikoj turėtų būti bemokslų-protiškių ir fiziškai netinkamų piliečių karo pareigoms, nes mūsų krašte galima švietimo ir kultūrinę pažangą, nes yra pakankamai turto visus augančius piliečius išmokyti, yra pakankamai daugiau negu galime sunaudoti maisto visus piliečius apmokyti tinkamu maistu, vienok nepaisant pakankamo turto ir maisto mes turime daug beraščių ir paliegių jaunų piliečių, kurie fiziškai netinkamų karuomenės pareigoms karuomenės laivynas.

Amerikoj veikia priverstino švietimo įstatymai, tatau beraščių neturėtų būti. Ukio gamy-

ba pagamina pakankamai maisto, tatau del stokos maisto negali but kalbos, tačiau turim beraščių ir paliegius piliečius. Dabar mes matom, kad stinga reikiamos tvarkos piliečių auklėjimui fiziškai ir protiškai tinkamai. Blogas maistas žada blogą sveikatą, blogas piliečių auklėjimas bloga pilietiška sąvoka, sudaro sąlygas fizines ir kultūrinės degeneracijos plitimui.

Statistinės žinios iš 1940 m. CENSUS rodo, kad iš 74,775,836 gyventojų nuo 25 metų amžiaus Amerikoje randame 10,104,612 mažamokslų kurie lankė mokyklą tik ligi 2-ros ir 4-tos klasių, dar kudiškystės amžiuje apleidė mokyklą. Tarpe šitų piliečių yra bemokslų, visiškai mokyklos nelankusių 2,799,923 piliečių; pridėjus piliečius jaunesnės kartos beraščių prie viršminėtų, randame skaičių beraščių Amerikoje gimusių ir augusių 4,200,000 (baltų žmonių); pridėjus beraščius atėivius baltus gyventojus skaičiuje 3,100,000, bendrai skaičius susidaro 7,300,000 piliečių bemokslų; gi pridėjus dar juodusius (negrus) beraščius skaičiuje 2,700,000, susidaro 10 milijonų beraščių piliečių Amerikoje. Tik tiktai vienoje New York valstijoje beraščių yra virš 1 milijonas; New Jersey 304,305; Connecticut 115,839; o ką jau bekalbėti apie beraščių skaičių pietinėse valstijose, kur švietimo ir kultūros pažanga žymiai menkesnė negu rytinėse valstijose. Nenuostabu, jog Prez. Rooseveltas pamatęs šiuos liudnus faktus laike karinės mobilizacijos pareiškė, kad švietimo ir auklėjimo piliečių problemos reikalavus skubios ir labai rimtos atvydos idant pašalinus esamą nelemtą padėtį.

Išvadoje šių liudnų pasekmę gauname įspūdį, kad ši degeneracija, tai pasekmė blogu socialinių gyvenimo sąlygų, kurios viešpatavo mūsų krašte per eilę metų. Tokia padėtis nežada gerovės Amerikai, priešingai, žada pavojų Amerikos demokratijai. Todėl geistina, kad mūsų krašto vyriausybė, socialistinių ir mokslo įstaigų vadai rimtai susidomėtų ir dėty pastangas esamą padėtį pašalinti, kad rupintųsi auklėti piliečius kuniskai ir protiškai stiprius ir sudarytų sąlygas mūsų krašto demokratijai stiprėti ir kultūrinei pažangai bujoti.

J. V. JURŲ IR ORO VIENETAI LYDI LAIVUS ATLANTIKE
Vienas iš didžiausių laivų matyti per ankstyvo ryto miglas, kada jisai plaukė arčiau vienos iš mūsų karinės uostos. Laivyno balionas lydi laivą, gi karinis laivas (apačioje) tēmija ar priešas arti.

SULTONŲ HAREMO PASLAPTYS

Netoli nuo Stambulo, kuris seniau buvo vadinamas Konstantinopoliu, ant pat Bosforo krantų, šiandien riegso beveik tušti Seraglio rumai, kur seniau gyvendavo žiaurus Turkijos sultonai. Tuose rumuose buvo ir haremas, kur gyvendavo sultonų moterys. Prie senosios valdžios, pakol Turkijoje viešpatavo sultonai, joks pašalinis asmuo savo kijos įkelti tenai negalėdavo. Ne vienas buvo nužudytas vien tik už tai, kad pažiūrėdavo į haremo iš lauko pusės. Kelias į tuos paslapčių rumus budavo uždarytas sunkiais žalvario vartais. Iš lauko pusės stovėdavo tukstantai kareivių, o iš vidaus haremo paslaptis saugodavo tukstantai eunuuchų (eunuchais vadinavo skapytus vyrus). Kėsintis pereiti per tas sargybas reikėdavo neišvengiamai mirti.

Tai taip budavo tais laikais, kada Turkijoje sultonai viešpatavo. Revoliucija po karo sultoną nuvertė, jo moteris paleido, o haremo atidarė žingeidaujančiai publikai. Kas nori dabar, gali už 25 centus apžiūrėti visą buvusį haremą, visas jo lovas ir kitokias paslaptis.

Tačiau vienas pašėlusiai šventas kambarys ir dabar tebėra uždarytas. Sakoma, kad tenai randasi didžiojo pranašo Mahometo apsiaustas, jo barzda, vienas jo dantys ir viena kometos pėda į molį įspausta. Mahometas buvo turkų tikybos įkurėjas ir jis jiems reiška tą patį, ką krikščionims Kristus, jeigu ne daugiau. Todėl šitos jo liekanos mahometonams yra taip šventos, kad paprastas žmogus negali prie jų nei prieiti. Juos paliešti galėdavo tik pats sultonas. Nors dabartinė Turkijos vyriausybė tikybos nepripažįsta, tačiau laiko tą kambarį uždarytą, nes

kitaip milijonai mahometonų galėtų labai pasipiktinti. Senasis Seraglis, tai ne vienas trobėsis, bet ištisa eilė rumų, kur tarp kitų randasi ir buvusio haremo patalpos. Sukrauti tenai turtai aukso ir kitokių brangenybių pavidale apskaitomi į 100 milijonų dolerių.

Sultonų viešpatavimo laikais haremas budavo viskuo aprūpintas ir išpuoštas, kad Turkijos valdonas galėtų turėti kuo daugiausia smagumų ir parankumo. Čia budavo sukonzentruotos šauniausios ir gražiausios pasaulio moterys. Vienos jų buvo pagrobtos svetimos šalyse ir atgabentos Turkijon per nepabaišiamus karus. Haremas buvo svarbiausia Turkijos sultonų šventovė, todėl jo pripildymui puikiausiomis moterimis nesigalėdta nei didžiausių turtų, nei žmonių krauju.

Dabar kai sultonų jau nebėra ir haremas yra paverstas viešu muziejumi, galima kalbėti apie buvusius jo paslaptis. Vienas aukštasis Turkijos valdininkas dabar papasakojo, kaip sultonas Soliman Prakilnisus lankydamo savo moteris hareme: „Juodųjų eunuuchų viršininko lydimas, sultonas lėtaiis žingsniais ir išdidžiai žengia į haremą, kur sustojusios jo laukia šimtai gražiausių moterų. Čia jo dėmesį stengiasi atkreipti malonus veidas; ten maldaujančiai žiūri į jį žavinčios akys; kitur jį nori sulaukyti grakšti figura.

Sultonas žengia pirmyn ir nežymiai žvalgo. Ant vienos moteriškės peties jisai padeda savo skarelę. Tai ženklas, kad jį jam patiko geriausiai. Bet jis nieko jai nesako ir nueina sau toliau. Sunkiai visoms dusaujanti, jis išeina į sodą ir žiūri, kaip povai tarp savęs žaidžia. „Vakarui atėjus, sultonas pasi-

šaukia į savo kambarį Kizlar-Aga (skapų viršininką) ir duoda įsakymą, kad jam būtų atnešta jo palikta skarelė. Kizlar-Aga leidžiasi ristišias į haremą ir šaukia: kas turi sultono skarelę, tegul tuojaus neša į jo kambarį. „Moteris, kuri turėjo skarelę, dabar eina pas sultoną. Ją lydi muzika ir kitų moterų giesmės. Pas sultoną jau paklota lova; ji yra užtiesta švelniausio audeklo paklode ir ant jos guli trys raudono aksomo pagalviai, du prikimšti vata, o trečiasis šilkų. Sultonas jos jau laukia.

„Iš ryto ši moteris vėl gražina ma prie savo draugijų. Jos pasitinka ją didžiausiais šauksmais ir sveikinimais. Vėliau skapų viršininkas nuveda ją į jos paviljoną, kur sultonas jau atsinešė dovanų. Jeigu ji mokėjo gerai savo valdovą pamylėti, tai dovanos gali buti labai didelės, gali buti kokia turtinga provincija.

Kaip anksčiau sakėme, j haremą buvo surinktos dailiausios moterys iš įvairių kraštų ir tautų. Buvo tenai švelniaudžių, pilna akių čerkesių ir gruzinių iš Kaukazo, kurias turkai visuomet aukščiau vertino, negu kitas moteris. Su jomis groziu konkuravo tamsesnės odos italės, graikės ir ispanės. Po jų sekė ugningos prancuzės, juodaplaukės gražuolės iš Vengrijos ir karšto kraujo merginos iš Balkanų. Tamsiai gelsvo veido juodaakės reprezentavo Persija. Buvo moterų ir iš Rusijos, ir iš kitų Europos kraštų. Jų tarpe mašės taigri dukterys Arabijos, Egipto ir Alžyro.

Moterų skaičius hareme budavo nepastovus. Kartais jų budavo apie 500, o kartais ir ligi 1,200. Jų pozicija budavo nevienoda ir likimas nepavydėtinas. Naujokės atvežtos į haremą budavo atiduodamos vergėms moterims, kurios visų pirma paruošdavo jas sultono reikalavimams, duodavo meilės pamokas. Naujokės beveik, be išimties hareme skaitomos belaisvėmis. Ar jos vėliau tapdavo sultono patėmis, ar pasilikdavo vergėmis ant visados, tai jau priklausydavo nuo to, kaip jos mokėdavo įtikti sultonui arba sultonienės motinai.

Sultonienė skaitėsi sultono patį, kuri pagimdydavo sunų. Sekantį laipsnį užimdavo sultono paties, kurios pagimdydavo mergaites, ir taip vis žemyn ligi vergių ir paprastų darbininkių. Kartą turkai pagavo rusų popo dukterį Rokselianą ir atvežė ją į haremą kaipo vergę. Ji buvo tokia graži, kad tuojaus patraukė sultono akį ir greitai laiku užėmė pirmą vietą hareme. Prieš tai toji vieta prigulė grakščiai čerkesei, kuri hareme buvo žinoma kaipo „Pavasario Radasta“. Ji buvo vyriausiojo sultono sunaus motina ir skaitėsi jo pirmaeile žmona. Taigi jai labai nepatiko, kad sultonas pradėjo kreipti savo akį į Rokselianą. Pagal įstatymus, ji negalėjo prieš tai protestuoti.

Kiekvieno turko žmona privalo pildyti savo vyro įsakymus ir turi atvesti ir paduoti į jo glėbį bile moterį, kuri jam geriau patinka. Bet šita sultonienė negalėjo tokios konkurentės pakęsti. Ji pasisaukė Rokselianą prie savęs, griebė nagais jai už veido ir išrovė pluoštą dailių juodų plau-

Kudikio Lavinimas

Kudikis nėra žaizlas. Jis žmogus, su pilnai organizuotu kunu, ir tokias pat teises turi kaip ir augęs žmogus. Motina turi visuomet savo kudikio tas teises gerbti, neprivalo niekad prie jo kių aplinkybių tas teises paniekinti, kad tik palinksminis gimines arba draugus. Per didelį žaidimas su kudikiu jį erzina ir net gali kliudyti normalų augimą.

Supimas, kratymas, arba mečiojimas tik ką papenėto kudikio yra blogas papratimas. Yra tokių kurie mano, kad tuomi maisto virškinimas pagreitinamas, bet jeigu pats perkentėtum tokį pasielgimą, su pilnu pilvu tai sutiksi, kad greičiau ateina noras išventi maistą negu laiki jį viduriuose.

Tėvas turi tam tikrą vietą kudikio lavinimo programe. Jis turi padėti motinai, nes kitaip visos pastangos tinkamai lavinti kudikį bus bergždžios. Dažnai kudikis puikiausia elgsis prie motinos, bet tuoj persimainys pasirodžius tėvui. Iš tėvų ir senelių pusės ypatingai yra palinkimas lepinti kudikį ir pagadinti jį. Tai yra lavinimo priešas. Prie to visko kudikis tvokia pripranta ir tik to nori. Jis verčia ramintojo, jis verčia, kad ant rankų imti, jis verčia kad supti. Paprotis jauga, nes nėra lengvesnio budo jį auginti kaip pavelyti kudikiui gauti viską ką jis nori. Niekas nenori verksnio.

Svarbiausias dalykas kudikio lavinimo pamato yra regulariškumas. Kudikio papročiai greitai susiformuoja. Ankstyvas lavinimas daug padarys, kad palengvintus motinos maštą, nes duos jai daugiau luoso laiko prie namų. Prisilaikant valandų prie miegojimo, penėjimo ir maudymo, kudikis tuoj pramoksta gyventi su „laikrodžiu“. Bet kas svarbiausia už viską - kudikio tinkamas lavinimas kudiky-stėje palengvina mokinimą vėliau.

Linksmas sveikas kudikis yra visų pasidžiaugimas. Jo linksmumas visus padaro linksmus. Nustatyti papročiai ir tinkama priežiūra yra būtina reikalinga kudikio sveikatai.

VELIAUSIOS ŽINIOS

— Valentinus Strungus, kilęs iš Skerdupio kaimo, Vilkaviškio apskr., ir Antanas Valiūšaitis, kilęs iš Keturkiemių kaimo, Kėdainių apskr., grįžė iš belaisvės stovykos Ryt prūsijoje, Savi-tarpinei Pagalbai palidijoje, kad įvairiomis aplinkybėmis belaisvėje yra mirę šie lietuviai buvę kariai: 1) Ivoška, kilęs iš Lydos apskr., Rodunas v., Pavalakių kaimo, 2) Kadkauskas Antanas, kilęs iš Lydos apskr., Rodunės vals. Pavalakių kaimo, 4) Misius Leonas kilęs iš Raseinių apskr., Betygalos v., Puknačių k. 5) Ožnolis Jonas, kilęs iš Panevėžio apskr., Žeduvos vals., Margavenų kaimo.

ku iš jos galvos. Rokseliana iš-truko ir asarodama leidosi per koridorij. Tenai ją pasitiko sultonas ir sužinojęs kas atsitiko, baisiai supyko ant savo žmonos ir išvyjo ją iš Seraglio rumų. Ji jau niekad daugiau nematė sultono veido. O gražiąją Rokselianą sultonas padarė iš vergės laisvą moterį ir paskui paėmė ją sau už žmoną.

Kitas prasikaltusias moteris sultonas liepdavo savo juodie-siems budeliam pasmaugti arba sukisti į maišus, užrišti ir sumesti į gilųjį Bosforą. Žudymas nepatinkamų sultonui žmonių, tai paprastas budavo reiškinys Seraglio rumuose.

Sultonas Solimanas nužudė 3 savo sunus, kurie buvo padarę sąmokslą. Sunų Mustafą jisai pasisaukė į vieną gražiausių kamburių ir liepė tenai palaukti. Vaikėzui belaukiant, atėjo keli juodveidžiai budeliai. Mustafa suprato pavojų ir mėgino iš-trukti, bet raumeningi juodvei-džiai sugriebė jį savo ilgomis rankomis, užgulė, užnėrė kilpą ir pasmaugė.

Paskui sultonas liepė ištraukti liežuvius šiems budeliams, kad negalėtų niekam išpasakoti, ir liepė perdurti jiems ausis, kad apkurstų ir klausinėjamį nieko negirdėtų.

Panašiu budu buvo nužudyti ir kiti du sultono Solimano sunus. Budavo atsitikimų, kad visi ministeriai buvo Seraglio rumuose išžudyti, kuomet jie sultonui kuo nors neįtikdavo. O kada vienas sultonas pakratydavo kojas, tai giminė besivaržydami už sostą arba turtus irgi žudė vien kitus.

Tai taip buvo senojoje Turki-joje, kol tenai nebuvo parlamen-to ir visa valdžia priklausė vie-nam diktatoriui — sultonui.

A. L. B.

Nauja Lietuvių Kalbos GRAMATIKA Skiriama Amerikiečiams

Parašė Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausta. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą, ypač tinkamas lietuvių mokykloms.

- GRAMATIKOS TURINYS:
1) Fonetika	8) Prieveiksmis
2) Morfologija	9) Prielinksnis
3) Daiktavardis	10) Jungtukas
4) Budvardis	11) Jaustukas
5) Skaitvardis	12) Žodžių Daryba
6) Įvardis	13) Sintaksė
7) Veiksmažodis	14) Rašyba

Visa gramatika parašyta 208 puslapiuose kietais audekliais viršeliais

Ši naujovinė Lietuvių Kalbos Gramatika turėtų rasti kiekvieno lietuviu namuose ir todėl patartumėm ją tuojuo įsigyti. KAINA \$1. SU PERSIUNTYMU \$1.15

Amerikos Lietuvis
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

KTUVAMS žantspaudavimui...

UZIKALIS VEIKALAI

OLIU KARALAM...

LYS Tai nauja...

stokit aimaare...

AMERIKOS LIETUVIS

RUMPOS

WORCESTERIO LAIDOTUVIŲ

arroll Funeral

ČIVINSKAS REKTORIUS

eną ir Nakti

ypigintą

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One half Year \$1.50 Single Copies 6 cents Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsienio—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Dienos Klausimais

"Tėvynė" Giriasi Fraternalizmu

"Tėvynės" redaktorius matyt labai pasidrasinęs nusitarė parašyti, kad girdi "Musų Susivienijimo vyriausia įdėja yra fraternalizmas, pridedant dar vieną visų bendrą reikalą — lietuviybę". Labai gerai skamba, tik gaila, kad taip nėra ir niekuomet nebuvo ir vargiai kada nors jau ir bus.

SLA. yra senas karo laukas, kuriame visoki pelnaudaus ir išgamos kovoja ir kovoja, kad gauti kaip nors prisiplakti prie SLA., kuriame dar yra keli doleriai.

Pati SLA. istorija pasako apie SLA. kovas ir neretai labai nešvarias. Tos kovos buvo religinės, vėliaus, buvo tiesiog asmeninės naudos ieškotojų, pas kuriuos buvo ir yra raketieriškos taktikos. Kaip visur pas raketierius vengiama teisybę mylinčių žmonių, kurie drysta jiems kaip ką viešai pasakyti. Prie šitokių aplinkybių per pastaruosius 20 metų SLA. valdybom ir svarbesnėse komisijose įeidavo tik tokie asmenys, kurie buvo su klika ir kurie neretai buvo priversti tylėti, nežiurint kaip viskas ėjo blogyn SLA. organizacijoje.

1930 metais Chicago Seime, jau buvo ant tiek bloga, kad SLA. vadovai pasisamdė policiją, kad juos apgintų nuo tų žmonių, kurie norėjo susipažinti su SLA. reikalais. Tada viskas buvo pateisinama, kad buk bolševikai norį pasigrobtį SLA. Todel buvo pašaukta apie pustuzinis juodveidžių pocistų, kurie dirmavojo juos su švinu piltom lazdelėm visus tuos, kurie priešinosi senajai SLA. Pildomajai Tarybai, apie kurios darbus ištikrųjų yra gėda ir kalbėti ar rašyti.

Kalbant Apie 1930 Metų SLA. Seimą

1930 m. SLA. Seime pasireiškė pradžia organizacijos nykimo. Gal but ne visiems yra žinoma, kad 1930 metų SLA. Seimo delegatai faktinai buvo perkami ir prieš SLA. Seimą beveik visi sandariečiai Chicagoj gavo mirtgčius (paskolas) iš SLA. Kai-kurios tos paskolos bent kai-kuriems SLA. nariams žinomas kokius nuostolius davė. Bet socialistai norėdami sulipti į SLA. Vadovybę, nežiurėjo kokius SLA. nuostolius paneš, jie skolino ypatingai tiems, kurie dirbo už jų kandidatus.

Taipgi bus vietoj pažymėti, kad tie patys socialistai per socialistą p. K. Gugį tuomet p. Geguzių paskirtą SLA. išdininę nusiuntė Brooklyno "Vienybiečiams" sandariečiams \$600. Tie \$600. juos beveik visus padarė socialistų agitatoriais, nors tie pinigai tikrumoje jiems nebuvo pavesti, bet jie buvo pavesti vienam socialistėliui globoti. Ko verti visi šie pardsdavėliai ir sąžinės kupčiai, lai pats skaitytojas padaro savo išvadą.

Viršminėtam SLA. Seime, Chicagoj, buvo surinkta iš biznierių ir kitų įplaukų apie \$3,000.00, tie pinigai sukėlė nemažai skandalo SLA. 6-tame Apskirtyje, kuomet P. Grigaitis "N." red. ir p. M. Vaidyla jo prietelius su kitais asmenimis, ypatingai, kurie daug pasidarbavo Bendrovei "Rubas" prašvilpė, pirmiui delegatų savo partijos interesams, patys pasiėmė šimtines.

Todel ar gali buti nuostabu, kad šiandien SLA. jau atrodo lig tas "Anykščių šilelis" tik praeitį primena. Nors šiuose SLA. rinkimuose buvo šiek tiek patriukšmauta, bet patys SLA. nariai to nepaisė, naujai pastatyti kandidatai ne senieji P. T. kandidatai nesuinteresavo narių. Manyti, kad išmetus socialistus ir išrinkus visus sandariečius butų geriau? Tas klausimas yra žemiau kritikos.

Todel, kad kalbėti už įvykdymą SLA. Fraternalizmo arba ir taip vadinamos demokratijos, rodosi visai nevertėtu, nes jeigu kur yra buvusi ir yra biauriausia diktatura, demagogija tai Susivienijime ji visados buvo ir dabar yra. Juk pirktimas delegatų, klastavimai kuopų balsaviuose, yra paprastas dalykas. SLA. organas "Tėvynė," jau beveik per 15-ka metų, o ypatingai p. Vitaičio laikais, buvo melų šlamštas, socialistų kumetaitė. Tad ar gali but kas tokio nuostabaus, kad SLA. netik neauga, bet nariai sensta o jaunimas nesirašo.

O jau kalbėti apie lietuviškumo darbą, tai galima pasakyti tiek, kiek galima pasakyti apie tas "prieglaudas," kurias SLA. seneliams "sukurė".

Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

Želigovskis už Lenkijos-Sovietų susitarimą

"Ruskij Golas", New Yorke leidžiamas rusų kalba laikraštis, gegužės 26 dienos numeryje praneša, kad genarolas Želigovskis gyvenęs Londone ir kad jis pasisakė už Lenkijos-Sovietų susitarimą. Tai esą sukėlė nusis-

tebėjimo dėl to, kad Želigovskis visą laiką buvęs neprietelingu nusistatymo Sovietų atžvilgiu. Ta proga laikraštis primena, kad Želigovskis "užgrobs Vilniaus kraštą, kuris turėjo tekti Lietuvai".

PIRMOJI SAVANORĖ Į MOTERŲ ARMIJĄ

Ponia Jayne House, kuri yra pirmoji moteris savanorė įstoti į Moterų Armijos Pagelbinį Korpusą. Ji čia sėdi savo namuose, Manhasset, Long Island, New York, su savo vyru ir dukteria.

ANGLIŠKOJI SPAUDA

Imperializmo amžius yra pasibaigęs

Demokratiškos valstybių bloko oficialūs žmonės vengia kalbėti apie naują santvarką šiam karui pasibaigus. Ir tas visai natūralu, nes sąjungininkų tarpe jau dabar galėtų kilti ginčai dėl būsimos taikos, paleidžiant iš akių pagrindinį tikslą - šio karo laimėjimą.

Gegužės 30 d. J.A.V. užsienių reikalų viceministeris Sumner Welles pasakė ypatingai reikšmingą kalbą, kuri tikrai padarsina vieno ar kito agresoriaus užgrobtas ar besisavinamas tautas.

Jis išreiškė mintį, kad Amerikos atsisakymas dalyvauti po pereinamo pasaulio karo tarptautiniam bendradarbiavime turėjęs didelę reikšmę priartinant dabartinį karą. Taip pat jis išreiškė mintį, kad Jungtinės Tautos taps "ateities pasaulio organizacijos branduoliu."

Amerikos vyriausybė jau dabar emusis žygių gauti visų Jungtinių Tautų pritarimą įgyvendinimui tokios pokarinės sistemos, kurioje būtų išsprestos gaminių paskirstymo ir perkamosios galios problemos "parūpinant toki mechanizma, kurio pagalba visa tai ką pasaulis pagamina būtų galima paskirstyti pasaulio gyventojams."

Ypatingai išdėdėta jo mintis, kur jis išreiškė: "Jei šis karas yra tautų išlaisvinimo karas, jis turi garantuoti suvereninę visų tautų lygybę visam pasaulyje, lygiai taip kaip ir Amerikoje. Musų pargalė su savimi turi atnešti visą tautų išlaisvinimą. Diskriminacija tarp žmonių dėl jų rasės, ištikinimo ar spalvos turi būti panaikinta. Imperializmo amžius yra pasibaigęs. Tautos teisė į laisvę turi būti pripažinta, panašiai kaip civilizuotasis pasaulis senai jau yra pripažinę individo teisę į asmeninę laisvę. Atlanto Čarterio principai privalo būti garantuoti visam pasauliui, visuose vandenynuose ir visuose kontinentuose."

Taip pat yra labai įdomus jo pareiškimai ir apie būsimą pokarinę santvarką, kurią jis apibrėžia šešiais punktais. Antram punkte jis nurodo, kad nugalėjusios tautos kartu su Jungtinėmis Amer. Valstybėmis laike paliaubų pasirūpins nuginklavimu visų tautų, kaip nurodyta Atlanto Čarteryje, kurios "gali grasinti agresijai už savo ribų." Trečiam punkte jis pažymi, kad Jungtinės Tautos pasirūpins užlaikyti tarptautinę apsaugos jėgą iki nuolatinės sistema ir visuotinas saugumas bus įsteigtas. Ketvirtam punkte jis pažymi, kad pasaulio organizacija su Jungtinėmis Tautom kaip pagrindiniu nustatys "galutiną teisingos, sąžiningos ir patvarios taikos sąlygas," kaip tik pasibaigus karo veiksmams ekonominiai ir socialiniai išlyginimai bus padaryti.

Iš čia suminėtu punktu matyti, kad po šio karo bus einama prie patvarios tarptautinės organizacijos, gal but, naujos Tautų Sąjungos, tik jau ji turės galimybę ir įvykdyti savo sprendimus. Iš tų metmenų aiškiai matyti, kad mažos tautos nebus verčiamos jėga dėtis į visokias unijas, federacijas, ar konfederacijas, jei jos pačios tam nematys reikalo, ar nerodys noro.

Ši kalba sukėlė didelio susidomėjimo tiek įvairių šalių diplomatinuose sluoksniuose. tiek spaudoj. Tą kalbą komentuodamas birželio 1 dienos "New York World-Telegram" bendradarbis Wm. Philip Simms išsireiškė, kad nė viena kalba nuo pirmojo pasaulinio karo prez. Woodrow Wilsono laikų nebuvo sukėlus diplomatinuose sluoksniuose tokios sensacijos. Ši kalba sukėlusios sensacijos dėl dviejų priežasčių, pirmiausia tai esąs jau kiek detalizuotas prez. Roosevelto planas naujai tarptautinei santvarkai po šio karo; antra, ji išskleidė kaikiurias Jungtinių Tautų tarpe įsivyravusias idėjas.

Simms nurodo, kad sekant Welles kalbą išeina, kad britų, olandų ir kitos imperijos, egzistavusios iki šio karo, yra jau praeities dalykai, o taip pat kaikiuriams sąjungininkų planams užtikrinti nebus galima leisti realizuotis. Bet kas ypatingai domina kaikiurias ambasadas ir pasiuntinybes čia (Washington), tai tos siūlomiosios tvarkos pasekmės tokioms beviltiškoje padėtyje esančioms tautoms, kaip Lenkija, Suomija, Latvija, Estija ir Lietuva, sumintit tiktai kelias.

MOKINASI UKININKAUTI

Rena Chan, viena iš kiniečių — amerikiečių merginų kuri nusi ukininkauti Long Island, New York. Jean Kelley, prie kurios Moterų Savanorių Tarnystės, vairuoja karą, kuru pasisukio mašiną.

kas kartais Sovietų Sąjungos vadovaujamų sluoksnių klaidingai nesuprastų, kaip iš to pranešimo matyti, buvo pakartotinai pabrėžta, kad Sovietų Rusijos tikslas yra atgauti Lietuvą, Latviją, Estiją, Kariją, Moldaviją, Baltarusiją ir Ukrainą, kurios dabar vokiečių okupuotos. Sovietų Rusijoje jau esančios ir tų šalių valdžios suorganizuotos. Tos šalys esančios Sovietų Sąjungai labai svarbios. Strateginiai ir todėl ji nė nuo vieno okupuoto teritorijos nesutiksianti atleisti. Prieš ką tas toks prastas strateginis susitarimas bus reikalingas, jei Vokietija bus nugalėta ir nuginkluota pasakoma.

Amerika siūlo naują pagelbos sutartį Rusijai

"The New York Times" gegužės 27 dienos numeryje paskelbė, kad Sovietų Rusijai pasiūlytas "lease-lend" sutarties projektas, pagal kurį ji būtų sulyginta tuo atveju su Anglija ir kitomis Jung. Tautomis. Tos sutarties tikslas esą ne tik sulyginti ją su kitomis "lease-lend" privilegijomis besinaudojančiomis tautomis, karų gamybos programoje, bet ir įtraukti ją į pasaulines prekybos atstatymo pastangas po šio karo, prisilaikant liberalinės linijos, propaguojamos J.A.V. Sakretoriaus Hull.

Ryšium su tuo tos pat dienos "N.Y. Times" laidoje įdėtas specialus korespondento Krock Vašingtone to pasiūlymo įvertinimas.

Minėtasis Arthur Krock pastebė, kad jei tai pasiūlyma Sovietų vyriausybė priimtų, tai ta naujoji sutartis turėtų begalinę reikšmę pokariniam pasaulio atstatymo tvarkymui. Jo žodžiais:

"Pilnas Jungtinių Tautų prisidėjimas prie angli-amerikiečių "lease-lend" susitarimų formos galėtų, pabaigti mažų tautų, esančių didžiųjų tautų gynimosi sferoje, baime, kad esą jų nepriklausomybė bus atimta ar kaikiuriais atvejais visai nebus atstatyta po šio karo; ir kad jų vidaus ekonomika bus

Popiežius Pijus XII ir taikos tikslai

New Yorke leidžiamas tarptautinėms problemoms negrinėti mėnesinis žurnalas "New Europe" gegužės mėnesio laidoje įdėjo Luigi Sturzo straipsnį, kuriame nagrinėjama Popiežiaus Pijaus XII rolė būsimojų naujojo santvarkoj po šio karo. Autorius primena garsiuosius Popiežiaus 1939 metais paskelbtus penkis punktus, kuriuos jis dar pakartotinai pabrėžė Kalėdų kalboje 1941 metais.

Pirmoje eilėje Popiežius reikalauja, kad naujojojo santvarkoj didžiosios valstybės respektuotų "mažųjų valstybių teises ir politinę laisvę ir ekonominę buojimą." Ta tai tikrai yra sąlyga, kuria didžiosios demokratinės valstybės skirsis nuo totalitarnių.

Ši sąlyga buvo išreikšta Atlanto Čarteryje (1941 m. rugpjūčio 14 d.), o taip pat 1942 m. sausio 1 dienos Vašingtono deklaracijoje, kurioje Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės, o vėliau ir kiti sąjungininkai pasizada nesiekti teritorinių ar kitokių pirmenybių. Kitaip tariant, demokratiškieji šalių blokas šį karą taip vaizduojasi: tai nėra imperialistinis karas su tikslu įsteigti vienos šalies dominavimą kitai, tai nėra užkariavimų ir silpnųjų bei mažųjų sunaikinimo karas.

Ar yra šitam tikslui atsiekti kokių kliūčių? Taip, ir jos turėtų būti pašalintos. Pirmiausia autorius sumini dar neišrišta Indijos klausimą.

Kita tamsi vieta - tai Stalinas yra davęs savo vams pasirašyti Atlanto Čarterio ir taip pat Vašingtono deklaraciją. Abiejų tų dokumentų grindu yra laisvės idėja, tant taip pat ir religinės. Nežiūrint į priešingus žymus, Rusijoje religinės nėra. Stafford Crispas, kuriam pabrėžė, kad Maskvoje pakaitimo dabar nepagalvoti nes nemato tam reikalo. Tint j tai, ateityje esą turėtų užsilbrėžta dėti visas žmonių pastangas ir gerą kooperavimą, kad bešaltų ir ypatingai religinėms tik figuruotų Sovietų Sąjungoje, bet būtų priklausančio praktikoje, panaikintam ir vei įgyvendinti kliūtis.

Toliau autorius primena Baltijos valstybių klausimą sako:

"Kitas šešėlis, dėl kurio turėtų būti išsiaiškinta, yra jos kraštų problema. Vokietijos dabar kariuomeni Vokietijos pusėje, Latvija, Estija ir Lietuva, dabar vokiečių kariuomeni Rusija turėjo kumo ir taikos sutarties riu buvo paremtas į egzistencijos pripažinimą rantiškos, kad Rusija teisę reikalauti Baltijos sulaužyti tą ypatingą teises, išreikštas pirmam punkte."

SILKES Milijonai silkių Middleboro, Mass. metalis, J. V. armij tuvis traukia tinkl

Ekonominiai

Tokia antrašte ži "Europe" gegužės r džio Michael A. He ni, kuriame nagrinė pasaulio organo mesin ekonomi kalp tos organizac Autorius nurodo, l ama gana plačios p visuotino išsprend halizmo šalinim naujos pokarinės organizacijos, tuo trijei stoja už orgo riu rajoninių vieno keliu sudarytu vie sujungta. Vadinu kontinentas turėtu k, kurios sudar Federale Valstybę

Straipsnio autori ai teną vystyd prieina išvačą, kad r tam organizav ang tinkamesnį kad pasaulinio ma Valstybė, nes esą; gumentas yra e dangi mūsų pl; struktūra reikala masto ekonominė; kas tiesa, kad ko gresys bus užtikrinta delė gyventojų masė dar spaus mažus kaimus, kad paskiri krašte;antai juk yra ge;antai ir todėl nėra;manyti, kad save;kontinentai būtų;kiems kontinent;svėves apsirūpinim;atrankios atskire;Tarpkontinenti;dar dėl praeityj

Vokiečiai ž

United Press bi data paduoda iš korespondento J. apie žydų perseki;loje ir jos okup;Didžiausios masi;nes įvykusios 1;1941 metų vasar;taisy oficialus sl;šta, net 56,000;terų ir vaikų.

Apie Lietuvą;gencioje sakom;Pagal labiausia;akciaivimus, l

SAF

APART IS; DA

Eilės, Žv; tologija,

Spalvos,; paveikslu;riais, Pas;

kitų pat;

Knyga I; Ka; Užsakym; A

14 VERNOL

JUOZAS LAUKIS

Juozas Tamas Adomaitis

(DĖDĖ ŠERNAS)

(Tėsinys)

Vidutiniai imant, pas jį implaukų buvo gana netik bėgantiems gyvenimo reikalams padengti, o ir juodajai dienai atidėti. Bet ta juodoji diena pas jį buvo išbraukta iš jo gyvenimo reikalų sąskaitos, nes jo gyvenimo reikalavimai buvo didesni už jo implaukas.

Be būtinųjų gyvenimo reikalų pas jį dar buvo ir daug kitų skylių pinigams kišti: cigarai, smičkės, pasilinksminimai su draugais, operos, gėlės ir dovanos jam patinkamoms moterims jų vardo dienei. Jis turėjo visą burį, visų jų atminė vardo dienas ir nei vienos nepamiršo pasveikinti pripuolamu laiku su gėlėmis ir dažnai su dovanomis.

Be šitų patinkamų jam moterų jis dar turėjo savo sąrašė burį moksleivių.

Šitą reikalą moksleivių parenti, matomai, ragino jį jo jautri siela ir jo nerami sąžinė dėl jo prarastos progos pasiekti aukštesnį mokslą ir per jį prasimušti į aukštesnes gyvenimo plotmes.

Jo palinkimą prie moksleivių šelpimo žinojo visi Lietuvos jaunuoliai likimo išvartyti į užsienį pradėtąjį mokslą baigti, ir naują gyvenimą pradėti. Ir kiekvienas jų, būdamas sunkioji padėty per laisšką ar asmeniškai kreipėsi į jį, ar per jį į Aušros Draugiją, prašydamas sau paramos, ar bent gero patarimo, kuriuos jis, jei ne vieną tai kitą vis gavo.

Jis gyveno ne tiek sau, kiek kitiems. Atvykęs į Chicago jis apsigyveno pas vieną senmergę vokiečių tautos, Minnie--Bridgeporto apielinkė. Šita žmona įkrito jam į akį taip kaip anoj cigonaitė Petrapij ir jis susigyveno su ja kaip su savo žmona laisvai be susituokimo ir, būdamas ištikimas jai, mažne visą savo gaunamą algą atiduodavo jai. Nepoiglam paaiškėjo jiems, kad jie galėtų gyventi gražesnę ir švaresnę apielinkę, kaip skerdyklų užkėmė. Taipgi ji susirado vietą ir jie persikėlė ten, kur, netrukus, apsipirko nuosavą namelį ir, rodos, galėjo gražiai sau gyventi. Tačiau jų laimė, ar nelaimė, pasisuko kitas jos tautos vyras ir ji apsidėdė su juo jau formaliskai. Tam atsitikus Adomaičiui nieko neliko kaip tik pasitraukti nuo jos ir tylėti.

Tylėt jis tylėjo, bet trauktis nesitraukė iš jos namų ir ve delko. Pas ją gyveno jos giminė vyras, universitetinio mokslo ir draugiškos būdų žmogus, su kuriuo jis labai sutiko ir nenorėjo nuo jo skirtis. Taip jis ir pasiliko pas ją kaip jos įnamis.

Šitas jo susidėjimas su kitataute kai kam atrodė niekinimu lietuvių ir buvo laikomas blogu pavyzdžiu kitiems. Tačiau šitas priekaištas neturėjo pagrindo. Tais laikais ne tik apšviestųjų, o ir bendrai lietuvių Amerikoje buvo didelis trūkumas. Į "Meriką" važiuojo ukinkaitės ir namų tarnaitės. Daugumas jų buvo išmokysios pas kaimo daraktorių maldaknygę, paskaityti, tačiau kitos jų, nors ir nešėsi maldaknygę į bažnyčią nežinojo kaip ją laikyti. Be to, šitos lietuviutės mažne visos buvo atkviestos savo vaikinų, ar pažįstamų joms vyrų apsidėdimo tikslais. Todėl pripuolamai rasti tarp jų sau žmoną nebuvo lengva.

Neigi jam rūpėjo labai vokiečiai. Tiesa, jis, pagyvenęs Prūsiose ir arčiau pažinęs vokiečius, aukštai statė jų sugebumą ir kulturingumą, bet jam visuomet arčiau stovėjo prie širdies Lietuva ir lietuviai. Jis visuomet lankė jų namus ir jų susirinkimus, kad geriau pažinų jų reikalus. Lietuvių gyvenimas, jo matytas Chicagoje, nebuvo rožetas, ar pagrįstas aukštais idealais. Nors Bažnyčia rūpėjo jiems labai, bet tas jų rūpestingumas buvo paviršutinis. Realusis gyvenimas užėmė pas juos pirmą vietą ir su aukštaisiais Bažnyčios, ar doros idealais: Dievo meile, artimo meile ir teisingumu dažnai buvo apsilenkiami. Pasišalinti ir nemokėti krautuvininkui už paimtus pas jį bargan daiktus, ar šeimninkei už išbūtą pas ją laiką, nebuvo gėdos. Taip pat krautuvininkas sverdamas kumpį ar kitą kokį daiktą kitam, jam nieko nekaltam pirktėjui, nesisielijo paspausti pilvą svarstyklės, ar kaip kitaip padidinti sveriamo daikto svorį, kad šitokiu būdu atsiskaityti už padarytus jam nuostolius. Šitaip protauti juos vertė dvi priežastys: tamsumas ir sunkios gyvenimo sąlygos.

Nemokėdami nei amato nei šios šalies kalbos ir neturėdami draugų to laiko lietuviai už menką atlyginimą buvo priversti dirbti sunkiausius, pavojingiausius ir nuo kitų atlikusius darbus: skerdyklose trokus stumdė, jaučių pilvus vilko; liejyklose ištirpusią geležį samstė ir kilnojo per dvyliką valandų į dieną; vielų dirbtuvėse karštas vielas traukė; smardžiose muilo ir dažų gamyklose nuodingus kemikalus pilstė. Nuo sunkaus fizinio darbo nebuvo liusi nei atvažiuosieji iš Lietuvos intimgantai: kun. Sarapinas, advokatas Gugis, matematikas V. Mišeika, kun. Kaupas ir kiti, atvažiuojo, dirbo su kaju ar prie troko iki prasimušė į lengvesnį būvį. Lietuviai, dirbusieji lengvesnius darbus buvo pirmosios pavasario kregždės Amerikos lietuvių gyvenime.

Moterų padėtis nebuvo geresnė už vyrų. Nors jos nedirbo dirbtuvėse ir neplovė grindų naktimis didžiulėse vidurmesčio kanctori trobose, kaip dabar kad daugumas jų tą daro, bet ir namų ruošos užteko joms per akis. Be vyro ir vaikų, jei buvo, mažne kiekviena namų įplaukos padidinti laike burį įnamių, po du po tris ir net iki šešių, suguldydama po du į vieną lovą, iš kurių imdavo po tris dolerius į mėnesį. Už tuos tris dolerius ji davė guolį, skalbė apatinius, o dažnai ir viršutinius drabužius ir gamino valgį. Paprastai kiekvienas įnamis valgė savo ir šeimnininkės pareiga buvo parnešti iš krautuvės tą, ko įnamis prašė.

Kadangi dirbtuvės pradėdavo dirbti 6 val. rytą ir kadangi vi-

NAUJAS ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS RANKVEDYS

Parašė DR. J. J. KASKEVICIUS

Tas praktiškas Angliška-Lietuviškas Rankvedys susipomuoja iš 28 lekcijų ir turi 252 puslapius, įrištus audekline nuose viršeliuose. Tai raktas čiagimusiems lietuviams išmokti taisykliškai kalbėti ir rašyti lietuvių kalboje. Čia rasit ir tartinę ir gramatiką ir vertimą.

KAINA TIK \$1.50

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

PADEDA APSAUGOTI VAKARINĮ PAKRASTĮ

Sie buvo žvejavimo ir kiti jurų laivai kaip tik prieš išplaukimą iš vakarinio pakraščio prieplaukos del apsaugojimo J. V. Pacifiko pakraštį. Šie mediniai laivai apsaugoja nuo ašies submarinų. Šie laivai nežvejos daugiau pakol J. V. karas tęsis.

KIBIRKŠTELĖS

Socialistai pasigyrė, kad SLA, rinkimuose "Smetoninkai galutinai sumušti esą". Tokia pasaka gali skambėti kaip kam labai gerai, bet tik jau ne visiems kurie šiek tiek dalykus pažysta.

Kalbėti apie "nugalėtus Smetoninkus" yra nesamone. Juk tarpe išrinktųjų, rodos yra ne tik paprastų "Smetonos pasekėjų, bet net ordinuotų kavalielių kaip tai p. M. J. Vinikas, p. S. Mockus, Dr. S. Biežis ir kiti. Ar tai ir jie galutinai sumušti?

"Vienybės" Tyšliava raitosi kaip tas kormis ant karštų smelių saulėtoji dienoj, be bandydamas išsisukinėti nuo tos atsakomybės, kad jis laike SLA. Pildomios Tarybos rinkimų akiai socialistams bernavo už sandariečių išlaidas. Mat jis vedė agitaciją neva pardavinėdamas savo laikraščio prenumeratą prisidengdamas tautiška skraiste.

Tokia p. Tyšliavos taktika ir tokis "lietuviškumas", jis jau seniai bent kai-kuriems yra pažįstamas. Pirmesniuose rinkimuose jis yra aiškiai pasirodęs tikras gražiagauda ir paprastas kaip Lietuvoje sako, "mieščionys".

"Naujiųjų" redaktorius neseniai nusiskundė, kad Lietuvos Prezidento sunus p. Julius Smetona, esąs ganęs Lietuvoj kiaules. Del šios p. Grigaičio polemikos verta pastebėti, kad Lietuvoj daug kas ne tik ganė kiaules, bet pasipioję ir suvalgę, ir si į darbą ėjo pėsti, tai šeimnininkė turėjo turėti pusryčius paruošus ir kavos bonkas pripilstytas pietums jau 5 val. rytą. Todėl šeimnininkei teko atsikelti 4 val. rytą ar ankščiau.

Būte jokių patogumų nebuvo. Išeinamoji vieta dažniausiai buvo kieme, kur reikėjo nešti vaikų puodelis išpilti. Kambariai buvo apšildomi anglimis ar malkomis. Valgiams virti buvo vartojamos spizo krosnys, ar smilkus ir smardus žibalo ar dujos kaitykliai.

Išleidus vyrus į darbą, šeimnininkė ėjo į krautuvę su barginėmis knygelėmis sau ir vyrams valgių parsinešti. Sugrįžus, prikėlė, aptaisė, pavalgydino ir išleido į mokyklą vaikus. Po to siuvo, senus drabužius taisė, duoną kepė, ar drabužius skalbė: grumdė rėčkoj, nugręžus dėjo į katilą su verdančiu vandeniu ant krosnies ir, išvirus, išplovus, nešė kieman padžiauti. Nei skalbyklų, išskyrus kinų skalbyklas, kur sportai nešdavo kietas apikakles skalbti. Nei skalbiamų mašinų nebuvo. Visas sunkusis skalbimo darbas buvo atliekamas šeimnininkės rankomis.

Vakare, pavalgydinus parėjusius iš darbo vyrus ir suplovus indus, ji kaitė du puodus, vieną mėšai, kitą rytojaus kavai virti. Tas darbas tęsė iki devintos valandos vakaro.

Sulaukus šeštadienio ryto ji valė kambarius ir plovė grindis, "kičiino" ir visų kitų kambarių ir, kuomet po pietų atklydęs koks nors vyrukas pabėdė j duris, klausdamas kurio nors jos įnamių, ar geresnio "burdo" ieškodamas, tai "misiukėms" visos kertės, ji pati ir jos vaikučiai dvelkė švarumu ir jaukumu. Svečias, besigerindamas šeimnininkei, tuojaus užkalbina vaikus ir padalina jiems po centą "kendėms" nusipirkti, o jei tarp jų buvo mergaitė ir ji patiko jam, iškrapštė ir padavė jai penktuką, jį kitą penktuką sviedė ant stalo ir liepė šeimnininkui, ar pačiai šeimnininkei alaus parnešti. Pats gi, norėdamas parodyti, kad jis jau ne grinatorius, išsitraukia iš liemenės kišenius cigarą, užsiruko jį ir, atsisėdęs kedėn prie stalo, kojas, amerikonišku būdu, užkelia ant stalo ir spiaudydamas skersai aslą spiaudyklėn kertėj, pasakoja kaip jis aną dieną, pareidamas iš darbo, užėjo pas Ridiką ant "Laimstryčio" dulkes nuplauti ir, bemėtydamas kauliukus netikėtai įsikausė.

Šitas svečio elgesys galėjo nepatikti šeimnininkei, bet del savo drovumo, ar kitais sumetimais, ji tik šypsojos ir klausė. Ir ji šypsojos, kuomet vėliau sueina pas ją daugiau tokių svečių, traukia alų, besiklausydami armonikos muzikos ir nusigėrę kriokia ožio balsu iki po vidunakčio: "Aš bernelis venturys, o kas mane pabaidėdys", ir kitas tai panašias dainas.

Toks buvo to laiko Bridgeporto ir kitų Chicago lietuvių kolonijų gyvenimas. Tokius namus, kaip aukščiaai aprašytieji lankė Dėdė Šernas su Neatsilikamuo nuo jo draugu Antanu Laliu tik jau skatinamas ne Goethes šukio "Leider, Maedchen und Wein", o raginamas noro arčiau pažinti lietuvius ir jų skurdo priežastis. Čia jis atrado daug patinkamų jam žmonelių, kurioms jis geles ir dovanas siuntė ir, labiausiai, sveikus patarimus davė. Kad tos žmonelės įvertino jo gerus norus, tai čia paduoti du laiskai tą patvirtina. Vienas raštas iš Lawrence, Mass. kovo 20 d. 1918 m. taip skamba:

ši tradicija rodos yra daug kur pasaulio kraštuose priimta. Žinoma, tie, kurie tikybinei negali kiauless kūno valgyti, todėl čia negali būti didelio nusistebėjimo, jeigu jie baidosi pamatę tokį žmogų, vyrą, kuris vaiko metu budamas kiauless ganė, Lietuvoje.

Chicagoj "Sandarų" skelbiama, kad buk p. M. Vaidylai esą rengiama pagerbimo vakariene, bet keistas dalykas, kad tenykštė sandariečių grupelė rengia tokią vakariene. Tikrenybėje, tai p. Grigaičio "Naujiųjų" redaktoriaus draugai turėjo surengti p. Vaidylai vakariene, nes jis 100% redaguodamas "Sandarą" ištikimai vergavo socialistams.

Verta pastebėti, kad pastaraisiais SLA. Pild. Tarybos rinkimais jis buvo atsiustas į Rytines Valstijas, kaip specialus socialistų likučių atstovas, kad užtikrinti socialistų kandidatų išrinkimą į SLA. Pildomąją Tarybą. Žinoma p. Vaidyla čia rodėsi labai "tautiškas" sandarietis.

Kalbant apie p. Vaidylą "S" redaktorių ir jo sugebėjimą prisidengti "tautiška skraiste", čia bus verta pasakyti vieną atsitiktikimą pas Eskimosus, kurie gyvendami tolimoj šiaurėj gaudo visokius gyvunus, meškas, jurų levus ir kitus del odų, brangių kailinių, ir tt..

Vieną kartą suvažiavus pirkliais pas Eskimosus, pasirodė du Anglijos pirkliai atsivežę kurie labai žibėjo, nors jų kaimos buvo dolerio vertės, bet Eskimosai pa-

matę tuos blizgančius, skambančius laikrodžius, siulyte-siulė tiems pirkliais kelių šimtų dolerių vertės kailių už vieną budilninką. O tie, kurie bandė pirkti už pinigus, mokėdami geras kainas, Eskimosai į juos ne žiūrėti nebeborėjo.

Atrodo, kad viršminėtą taktiką, ir keli likusieji socialistai naudoja ant sandariečių. Juk per paskutinius 15 metų socialistai sugebėjo, savo žmogų palaikyti Sandariečių dviasios vadu. Jie taipgi sugebėjo prašalinti iš sandariečių tarpo doresnius veikėjus, žmones su principu, kaip tai buvusį "S" redaktorių farmasistą A. Tulį, p. Bladą Čekauską-Chase, ir daugelį kitų.

Už tai ant socialistų pykti neverta, jie sugebėjo tai padaryti, tai jų dalykas, bet dėka šiai politikai, sandariečių vadovybė pateko į gražiagaudų ir išgamų rankas ir tokia padėtis šiais krizi momentais yra labai skaudi ir nieko gero nežadanti jai pačiai.

Kai-kurių žmonių grupės neretai nusiskundžia, kad jie turi mažai narių, mažai savo pasekėjų, ir tt.. Bet ar skaičius turi ką bendro pas lietuvių kurybiniam darbe, tai jau yra didelis klausimas.

Pavyzdžiui, Chicagoj keli metai atgal, susiburė nedidelis skaitliūs veikėjų, sudarė komitetą, pastatymui-mūsų Didvyrių Paminklams, t. y., Dariui-Girėnui. Dirbo kelis metus, surinko virš trilyka tukstančių dolerių, pastangomis su vietos politikais daug ko atlika be atkėjimo; rezultatas apie \$25,000 vertės mūsų Didvyriams Dariui-Girėnui Paminklas pastatytas. Socialistai ir sandariečiai beikotavo šį darbą, bet jų niekas nepaisė, tautininkai ir katalikai dirbo. Garbė tiems, kurie atliko šį didelį darbą juo gėrisi atvykę iš visų pasaulio kraštų žmonės. Šis paminklas yra Chicagoj.

Dabar pažiūrėkime į didelį skaitliūs SLA. narių, kurie savo laiku buvo berods virš 20,000. ir dabar sakoma esą apie 15,000. Jie jau per suvirš 25 metus renka komisijas, skiria komisijas, net sukūrė fondą, kad įsteigti seneliams prieglauda. Kas atsitiko sutais surinktais pinigais? Tai yra Senelių Prieglaudos įsteigimui?!

Ant nelaimės, po tų visų politiškių manievrų, demagogiškių pasakų, tas visas davė anot tos pasakos tiek, kad ne tik Seneliams Prieglaudos nėra, bet atsprąnt ne šuniui budos nėra. Tas atsitiko todėl, kad j tas komisijas ir pati vadovybė buvo ir gal buti yra skiriamos žmonės, apie kurių kvalifikacijas žemiaus kritikos kalbėti; bet buvo ir yra skiriamie gėngės ir klicos draugais, kurie pritarė visiems grašiagaudų užmačioms. Nežiurint to, kad jų tinkamumas tai vietai ir pareigai, žemiaus kritikos.

Atrodo, kad SLA. organizacija visgi silpnėja ir ant tiek, kad jau ir balsuoti SLA. P.T. rinkimuose nemato reikalo. Šiais rinkimais mažai kas balsvo, rodos kandidatai į SLA. Prezidentus stovi neaiškioj balsų stadijoje, tas reikštų, kad pakol kas SLA. dar neturi kandidato į SLA. Prezidentus.

Ką SLA. Seimas padarys, nežinia, bet jau dabar rodos rengiama "ekskursijos" ir kalbama apie kelionės lėšas. Tas nieko naujo, SLA. jau nuo seniai politiniams sumetimais stengiamasi savuosius pavaišinti su kelionės išlaidomis. Tas praktikuojama jau nuo seniai ir pas visas grupes.

P. A. Lankinikas
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDTUOJAS
Tel. 3-0340 ir 5-508
Priėmimo valandos: nuo 10-12 ryte, nuo 7 iki 8-tai po pietų, nuo 7 iki 8-tai vakare.
Sėkmadieniais ir šventėm sulig susitarus
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaisnora
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDTUOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 4-8 po pietų ir nuo 6-8 vakare.
(Sėkmadieniais sulig susitarus)
TEL. 5-7810
67 Providence St., Worcester, Mass.

GRAY'S SYRUP
RED SPICED
FOR COUGHS AND COLDS
It soothes the throat, loosens the chest, and relieves the cough. It is a safe and reliable remedy for all kinds of coughs and colds. It is sold in all drug stores.

Dr. Larivière
Porous Plasters
For over half a century these have been used fully in the relief of muscular pain, rheumatism, neuralgia, and all kinds of inflammation of the superficial tissues. Dr. Larivière Plaster is the best.

Quickly Relieves
MOTHERS MILK
FOR INFANTS
The cream to use before the evening dose. The rubbing off the top layer of cream. A trial will convince.

Oriental Cream
The cream to use before the evening dose. The rubbing off the top layer of cream. A trial will convince.

ONE A DAY
VITAMIN A AND D TABLETS
The new, pleasant, and easy way to INSURE your body against the normal requirements of Vitamin A and D.

Watch Your Kidneys
Help Them Cleanse the Blood of Harmful Waste Matter
Your kidneys are constantly at work filtering out of your blood the waste matter from the body. If they become weak, the waste matter accumulates in the blood and causes various ailments. Doan's Backache Kidney Pills are a natural, safe, and effective remedy for all kidney troubles.

DOAN'S PILLS
FOR BACKACHE, RHEUMATISM, GRAVEL, NEURALGIA, MIGRAINE, BRUISES, SWELLINGS, AND ALL KINDS OF PAIN.
Doan's Backache Kidney Pills are a natural, safe, and effective remedy for all kidney troubles.

JAUCIATĖS NUVAIDYMAS
SKAUDA GALVĄ - NESMAGU?
Kada sunkus malštas ir galvos skausmas sustabdo jūsų veikimą, teikiant varginančius galvos kvapą, aitrumą ir išplaukiančią kietėjimą... krampybių, migrenos, MINT, skany krampybių, durijų liuosutoja. Prieš tai Pagelbsti paliosuotieji vaistiniai ir priiminiai. Vėliau bei tikram sutelkimui liuosavimo ir normalios veikimo venime. Ekonomiškas ir patinkama visai šeimynai, vaikams, kūdikiams. Milijonai patiria A-MINT. Gaukite PRAKTIŠKAI. Atsiminkite šį pavardę.

DOAN'S PILLS
FOR BACKACHE, RHEUMATISM, GRAVEL, NEURALGIA, MIGRAINE, BRUISES, SWELLINGS, AND ALL KINDS OF PAIN.
Doan's Backache Kidney Pills are a natural, safe, and effective remedy for all kidney troubles.

DOAN'S PILLS
FOR BACKACHE, RHEUMATISM, GRAVEL, NEURALGIA, MIGRAINE, BRUISES, SWELLINGS, AND ALL KINDS OF PAIN.
Doan's Backache Kidney Pills are a natural, safe, and effective remedy for all kidney troubles.

Worceterio Naujienos

SEKANTIS APTEMDDYMO BANDYMAS BUS TARPE BIRŽELIO 14-tos IKI 23-čios

Pulkininkas Robert L. Whipple, Apskritis Gyventojų Apsaugos Direktorius, pranešė, kad kitas "netikėtas" miesto aptemddymo bandymas įvyks kada nors laike nuo birželio 14-tos iki 23-čios. Tame Trečiame Apsaugos Apskritis aptemddyme įeina 55 miestai ir miestukai centralinėje Massachusetts dalyje. Pagal naują sistemą, įvyks aptemddymo bandymas gegužės 26-tą dieną buvo labai netvarkingas, nes žmonės nesuprato signalų. Sykiu su pranešimu apie sekantį aptemddymo bandymą, pulkininkas Whipple pasakė:

"Aptemddymus reikalinga laikyti tol kol žmonės pripras ir tikrai suprass ką jiems reikia daryti laike tų aptemddymų. Apskritis miesteliai jau labai gerai išmoko kaip elgtis laike aptemddymo, tiktai Worcesteris ir kiti miestai didesniuose miestuose, ypač orinio užpuolimo perspėjimo didesnės komplikacijos. Gal darsistemos bus įtaisyta bėgy 10 giau ir nereikės bandymų laiky-

ti mažesniuose miesteliuose, bet reikia daugiau jų Worcesteris pakol visi sykiu veiks išvien. Reikia pakartoti išbandymus pakol žmonės nesužinos kas iš jų reikalaujama ir tą darys. Sargai jau pilnai supranta savo pareigas ir signalų reikšmę, tai liekasi dabar tik išmokyti žmones."

Pulkininkas Whipple su Owen W. Kennedy, kuriam pavesta darbas kovoti su dujų pavojumi, tarėsi del įsteigimo mokyklos Worcester Polytechnic Institute. Instituto chemijos departamentu profesorius Ernest D. Wilson pagelbės Kennedy mokyklos vedime. C. Vernon Inett, Worcesterio Apgynimo Komisijos direktorius, pranešė, kad jisai užsakė 6,000 švilpikų del sargų nuo išorinio užpuolimo ir dedinimo, tiktai Worcesteris ir kiti miestai didesniuose miestuose, ypač orinio užpuolimo perspėjimo didesnės komplikacijos. Gal darsistemos bus įtaisyta bėgy 10 giau ir nereikės bandymų laiky-

Kas Remia Savąją Spaudą

Ryšy su įvykusi Amerikos Lietuvių pikniku del stokos vietos buvo apiešti nekurių musų tautiečių nesužymėti vardai, kurie prisidėjo su parama prie Amerikos Lietuvių gegužinės del palaikymo savo spaudos:

Ambrozijus Blažys užrašė 5 naujus Amerikos Lietuvių skaitytuos; Inž. Bronius Simokaitis parvežė iš New Yorko gražuolius dovanas; Jurgis ir Onutė Lapinska parengė puošnų gerb. svečio Juliaus Smetonos priėmimą; Julius Smetona atvyko iš Clevelando ir pasakė Worcesteriečiams tikrai patrijotišką prakalbą ir nieko už ją neskaitė. Ponia Marijona Struckienė nesigailėjo savo brangaus laiko ir visą po pietų darbavosi laike pikniko. Juozas ir Marijona Kairiai iškepė dvi nutukusias vištas ir padovanojo jas laimėjimams del savosios spaudos palaikymo.

Juozas Kairys yra visiems lietuviams žinomas biznierių ir remėjas savo tautinių reikalų. Jo užlaiko restoraną (Lunch) po No. 42 Millbury g-vės. Vien tiktai pietų laike jo įstaiga aplanko keli šimtai žmonių ir užtai kad pas jį šviežūs ir lietuviškai gaminti valgiai ir skruopnus patarnavimas.

Amerikos Lietuvių Adminis-

Ekstra - Radio Žinios

Lietuvių Radio Korporacija dabar leidžia dvi programas, vieną šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:00 ryte, o antrą sekmadieniais, nuo 9:30 iki 10:30 ryte per stotį WORL, 950 kilocycles. WORL, Lithuanian Program, šeštadienio, June 13-tą radio programą per stotį Worl. 950 kilocycles, 8:30 iki 9:00 bal. ryte bus sekantis:

1—Muzika, 2—Dainos, 3 — Pasaka apie Magdute.

V Sekmadienio ryte, June 14-tą, radio programą per stotį Worl. 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 v. ryte bus sekantis:

1—Muzika, 2—Dainuos Kleo Kucienė iš So. Bostono.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį Boston, Mass., pranešdami savo išpuddius. S. Minkus, garsintojas

WORCESTER WIRE KOMPANIJS DARBININKAI! BROLIAI!

Vienikitės Del Savo Gerovės!

Prisirašykite prie Amerikos Suvienytų Plieno Darbininkų del unijos užtikrinimo, algų pakėlimo ir pirmenybės teisių.

Atsilankykite Į Susirinkimą Sekmadienį, birželio 14-tą, 1942 metais, 2-trą val. popietų.

Lietuvių Ukėsų Klubo Svetainėje
12 Vernon Gatvės — Worcester, Mass.
Kviečia U. S. W. of A. CIO

IŠ AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS VEIKIMO

Buvęs parapijos choro narys, Juozas Matačinskas, Saržantas dėdės Samo Kariuomenėi, išvažiavo į Fort Benning Georgia, kur stos į "Infantry Officers" mokyklą lavintis Leitenanto pareigas eiti.

Graborio Petro Karaliaus laidotuvių patarnavimas ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams žinomas. Antradienį Birželio 9-tą d., iš Dangaus įžengimo arių Bažnyčios palaidota Katherine Leonard. Velionė buvo pašarvota Karaliaus — Carroll koplyčioj. Atsilankusieji į šermėnis bei laiduotuves, ariai, stebėjosi graborio Karaliaus mandagiu ir sąžiningu patarnavimu.

Negalima apiešti nepasakius apie p. Karolio sesutę Matilda, kuri jau treti metai kai Miesto Ligoninėj eina viršininkės (Supervisor) pareigas. P-lė Matilda turi daug patyrimo kaip slaugė. Per kelis metus ligonius prižiūrėjo toj pačioj miesto ligoninėj, vėliau 4 metus slaugės pareigas ejo "Grafton State ligoninėj" kur buvo pakviesta atgal į miesto ligoninę užimti viršininkės

vieta. Ten dabar ištikimai savo pareigas pildo. Kam tik teko miesto ligoninėj buti, visi pastebėjo P-lės Matildos malonaus bei linksmaus budo ir sąžiningos priežiūros. Pastebėta, kad "Supervisor" Carroll — Karaliutė visų gydytojų ir slaugių yra laikoma didžiausioj pagarboj.

Šeštadienį, Birželio 6-tą dieną per 10 val. mišias, iškilmingai šliubą priėmė Aušros Vartų parapijos choro narė Aldona Dirsaitė su Sv. Kazimiero parapijiečiu Antanu Šeškevičiu. Kleb. Kun. K. Vasys suteikė moterystės sakramentą, Muzikai Jonas ir Marijona Čižauskai išpildė specialį giedojimą. Didysis altorius buvo gražiai papuoštas gėlėmis ir daugybe žvakių. Pamergėms tarnavo jaunosios sesutė Marijona Dirsaitė, Joana Blavekaitė ir Blanche Kazlauskaitė. Pabroliai buvo F. Ivaška, R. Vaičiulaitis ir P. Atkočius. Vestuvinė puota įvyko Cosgrove valgyklos privatiniam kambari. Jaunavedžiai išvažiavo į New York "medaus mėnesį" praleisti.

Reporteris

GARSINIMAI AMERIKOS LIETUVYJE TEIKIA GERAS PASEKMES Padėkos Laiškas

P-nui G. Kybai
Amerikos Lietuvių Leidėjui.
Gerbiamas Tamista: —

Priduodamas naują pluoštą namų šios savaitės pagarsinimui geidžiu išreikšti Tamistai gilią padėką už patraukiančią akį, ryškia spauda mano skelbimų Amerikos Lietuvyje. Tie skelbimai teikia geras pasekmes. Bėgyje praėjo mėnesio per garsinimus Amerikos Lietuvyje pardaviau tris namus vertėje \$18,000. Vienas iš pirkėjų, p. Kazys Steponavičia dasižinojęs apie progas Worcesteryje per tuos skelbimus, atvyko net iš Long Island, N. Y., nupirko Worcesteryje namą ir žada čia apsigyventi. Apart to gaunu daug paklausimų apie garsinamus namus nuo Worcesterio ir apylinkės Amerikos Lietuvių skaitytojų.

Linkėdamas Tamistai ir "Amerikos Lietuviu" viso labo,
A. Blažys

Birželio 1 d., 1942

Check Master plano įvedimas kaipo čekiais atsiskaitymo patarnavimo praplėtimas Worcester County Trust Company banke, buvo pažymėtas su dideliu pasigėrėjimu ir pasisekimu, pagal George Avery White, banko prezidento pareiškima. Check Master patarnavimas yra visuose Worcesterio banko skyriuose, 446 Main gatvės, 344 Main gatvės, 16 Franklin gatvės ir 57 Pearl gatvės.

Dabar kiekvienas gali pasinaudoti čekiais atsiskaitymo parankumais, nes nereikia turėti nustatytą balansą šiame naujame banko skyriuje. Depositorius moka tiktai penkis centus už kiekvieną išrašytą čekį ir kiekviena suma įdėta. Reikia mokėti tiktai kada sąskaita naudojama. Čekių knygos yra nemokamai, be jokių mokesčių išanksto.

"Mes pasitikėjome," pareiškė ponas White, "kad visuomenė pasveiksina progą pasinaudoti banko palengvinimais, kurie išsiol buvo prieinami vien tik turtingesniui. Užtai, kad naudodami šitą modernišką čekių patarnavimą, jie gali kontroliuoti kiek tas jiems kainuoja, Check Master nuo pat pradžių buvo plačiai pagręses. Pirmieji deponitoriai naujame Check Master plane buvo atstovaujami visų šios kolonijos gyventojų — vieni dirbtuvės darbininkai, kiti profesionalai, miesto darbininkai, šeiminkės, teisininkai, įvairūs profesionalai, mechanikai, mokytojai, mašinistai ir tt." Nors čekiais atsiskaitymo sąskaita gali būti atidaryta su balesumos įmokėjimu, nors iki dolerio, pradedant naudoti šitą patarnavimą daug įmokėjo gana dideles sumas.

Check Master skyrius yra kaipo papildinimas esančiam čekių departamentui Worcester County Trust Co. banke. Jisai neužima dabartinio čekių skyriaus vietą, kurs yra kaip pirmiau. Banko viršininkai persitikrinę, kad Check Master čia bus pasisekimas, kaip buvo šimtuoje miestų per Jungtines Valstijas. Check Master sąskaitos gali būti atidarytos ypatiška arba per pašta bile Worcester County Trust skyriuje.

Šv. Jurgio Draugijos Metinis Piknikas

Šv. Jurgio draugijos metinis piknikas bus Maironio parke, sekantį sekmadienį, birželio 14-ą dieną. Rengėdai pakartojia užkvietimą visiems atsilankyti. Dėdė Samas pageidauja, kad visi darbininkai ir jų šeimos turėtų užtektinai pasilinksminimo ir praleisti liuosą dieną del sustiprinimo sveikatos. Kaip tik šiame piknike, visi kas atsilankys galės pakvėpuoti tyru oru ir pasivaikščioti ant krantų, prie gražaus ir plataus Quinsigmond ežero. Savo sveikatą galėsite sustiprinti kuo skaniausias valgiais ir gėrymais. Jausimas ir visi kas tik atsilankys, galės paskirti ir praleisti dieną linksmai. Visi atsilankykite. A. SILALE

PARDAVIMUI
Maxwell gatvės — 3 šeimynų namas, centralinė šiluma pirmame aukšte, veranda su stiklais; garadžius; kreipkitės: 58 Ames gatvės, arba telefonu šaukite — 5-8816. (24-26)

PARDAVIMUI
Aštuonių kambarių namas, 13,750 keturkampių pėdų žemės, 6 Lewis gatvės. Kaina pigi, jei sumokėsite pinigų sykiu. Užėkite į 6 Lewis st., arba parašykite.

Aušros Vartų Dr-jos Pirmoji Gegužinė

Aušros Vartų draugija ruošia savo pirmutinę gegužinę parapijos daržę, Gedimino kalne, birželio (June) 14 dieną. Kviečiam visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti. Turėsime skaniais užkandžiu ir daug laimėjimų. Kas atsilankys, tai nesigraudins.

Worcesterio Naujienos

Worcesterio Naujienos yra žinoma lietuvių spauda, kuri teikia geras pasekmes. Bėgyje praėjo mėnesio per garsinimus Amerikos Lietuvyje pardaviau tris namus vertėje \$18,000. Vienas iš pirkėjų, p. Kazys Steponavičia dasižinojęs apie progas Worcesteryje per tuos skelbimus, atvyko net iš Long Island, N. Y., nupirko Worcesteryje namą ir žada čia apsigyventi. Apart to gaunu daug paklausimų apie garsinamus namus nuo Worcesterio ir apylinkės Amerikos Lietuvių skaitytojų.

HARLEM TAVERN

Lietuviška Užėiga
Juozas Chunis, Savininkas

Vasaros Karščiams Užėjus, Užėkite Atsivėdyti Prie Šalto Alučio

375 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

ARTI MILLBURY ST. Trijų šeimynų namas, patogioje vietoje, netoli Aušros Vartų bažnyčios. 4-4-4 kambariai, užtektinai žemės. Kaina \$4,000.

VERNON KALNE. Gražus trijų šeimynų namas 6-6-6 kambariai, visi moderniški įtaisymai, užtektinai žemės. Netoli Aušros Vartų bažnyčios. Reta progą įsigyti tikrai gerą namą šioje visų pageidaujamoje vietoje. Prieinama kaina.

GERAS INVESTMENTAS. Netoli Sv. Kazimiero bažnyčios, du trijų šeimynų namai, vienas po 6 kambarius, kitas po 5 kambarius. Duok pasiulijimą.

WILLARD AVE., NO. 9 Jei nori tikrai modernišką namą vienoje iš gražiausių apylinkių.

A. BLAŽYS.

208 Lincoln Street

Check Master Planas

Check Master plano įvedimas kaipo čekiais atsiskaitymo patarnavimo praplėtimas Worcester County Trust Company banke, buvo pažymėtas su dideliu pasigėrėjimu ir pasisekimu, pagal George Avery White, banko prezidento pareiškima. Check Master patarnavimas yra visuose Worcesterio banko skyriuose, 446 Main gatvės, 344 Main gatvės, 16 Franklin gatvės ir 57 Pearl gatvės.

Dabar kiekvienas gali pasinaudoti čekiais atsiskaitymo parankumais, nes nereikia turėti nustatytą balansą šiame naujame banko skyriuje. Depositorius moka tiktai penkis centus už kiekvieną išrašytą čekį ir kiekviena suma įdėta. Reikia mokėti tiktai kada sąskaita naudojama. Čekių knygos yra nemokamai, be jokių mokesčių išanksto.

"Mes pasitikėjome," pareiškė ponas White, "kad visuomenė pasveiksina progą pasinaudoti banko palengvinimais, kurie išsiol buvo prieinami vien tik turtingesniui. Užtai, kad naudodami šitą modernišką čekių patarnavimą, jie gali kontroliuoti kiek tas jiems kainuoja, Check Master nuo pat pradžių buvo plačiai pagręses. Pirmieji deponitoriai naujame Check Master plane buvo atstovaujami visų šios kolonijos gyventojų — vieni dirbtuvės darbininkai, kiti profesionalai, miesto darbininkai, šeiminkės, teisininkai, įvairūs profesionalai, mechanikai, mokytojai, mašinistai ir tt." Nors čekiais atsiskaitymo sąskaita gali būti atidaryta su balesumos įmokėjimu, nors iki dolerio, pradedant naudoti šitą patarnavimą daug įmokėjo gana dideles sumas.

Check Master skyrius yra kaipo papildinimas esančiam čekių departamentui Worcester County Trust Co. banke. Jisai neužima dabartinio čekių skyriaus vietą, kurs yra kaip pirmiau. Banko viršininkai persitikrinę, kad Check Master čia bus pasisekimas, kaip buvo šimtuoje miestų per Jungtines Valstijas. Check Master sąskaitos gali būti atidarytos ypatiška arba per pašta bile Worcester County Trust skyriuje.

Piknikas Pasisekė

Sudėtinis draugijų piknikas vyko Sekmadienį, birželio 13-tą, Maironio Parke.

Nors buvo prastas oras, tačiau daug įvyko laimingų rengimų, vieno iš jų nepamiršo paremti ringą Draugija. Dėl to suprantama, kad nėra lengva kurti ir parvažuoti, nes Worcesterio Būsai priveža prie vėtra kas 15 minučių žmonių buvo, bet ką tik viskas išėjo ir visi garsiai išsikirsė. Grynuo ko — \$496.16. Miesto riu krautuvis, savininkas J. Bačinskas, geras prietelis, pridėjo 384 dolerius viso, \$500.00.

Daug kiti Labdarbių ne narių prisidėjo darbu. Kartu visais širdingai ačiū už viską neužmiršim. Pirm.

CHARRON RADIO

ELECTRINIAI
Radio
Pečiai
Pianai

20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

LIETUVIAI BIZNIEŠAI
GARSINKITE
AMERIKOS LIETUVIŠ

Anglys

Vienas tonas \$13.95
Du tonai ir daugiau \$13.95

Aukščiausios Rušies Amerikoniškos Kietos Anglys
Pečiaus arba Riešutinio Dydžio
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMB-ANGLES

DOMESTIC FUELS, Inc.
641 Cambridge gatvės

LIETIMAS SUVAŽIAVIN

Pittsburgh, kartu su atsiibus Lietuvių Sąjungos metiniam suvažiavimui. Diena birželio 28, sekmadienis — Henry Hotel, 100th Ave., tiktai nuo William Street, kur atsiibus Lietuvių Apskritis. Henry Hotelio kambariai yra nuo \$2.75, kuriui už dieną kambariai pats hotelis patogus model kad jame bus visai patogu. Henry Hotelyje yra SLA. seimo delegatai kurie atvyksta su "seną" per visas seimines hotelis patogus model kad jame bus visai patogu. Henry Hotelio kambariai yra nuo \$2.75, kuriui už dieną kambariai pats hotelis patogus model kad jame bus visai patogu.

Juozas Ginkas

Pereitą pirmadienį vyko kluibo pusmetinis skaitlingas susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirm. Jonas Dirvelis. Sekretorius — Emkus perskaitė tarimus iš pereito susirinkimo. Buvo prisiminta apie kluibo narius — kareivius, kad jie užsiregistruotų pas Kluibo sekr. Emkų, nes kluibas paliuosuoja juos nuo mėnesinių duoklių iki jie grys atgal iš Dėdės Samo kariuomenės.

Buvo pakeltas klausimas del Kluibo žemės, į kurią kitas seimininkas buvo kuola įkalęs. A. Kraučialis išaiškino, kad tie kuolai gali but kilnojami sulig susitarimo, ir kad tą ginčą tarpe Kluibo ir Česnos galima skaityti baigtu. Ponas Dvareckas išaiškino, kad ta pėda žemės jau kluibui lėšavo \$175,000 del advokatų. Glaviackas sako, kad tas ginčas tuojau butų likviduotas, nes taja kluibo 'višta' tik advokatai pasinaudosią išleisdami plunksnas vėjan.

Bet p. Kramiliaus atlaikė kluibo poziciją ir pasakė, kad Česna neispildo savo žodžio — viena sykį prisipažino, kad kuolai neviestoje buvo ir sutiko už žemę kluibui atsilyginti, bet dabar vėl pamiršo; jis reikalavo, kad Česna patenkintų kluibo reikalavimus. Kramiliaus kalbą kluibiečiai palaikė ir tokiu budu manoma, kad kluibas laimės su Česna byla.

Svarbiausiu šio pusmetinio susirinkimo klausimu buvo konstitucijos pataisai, del sukontroliavimo kluibo pašalpinio skyriaus finansų už išmokamas pašelpas nepageidaujanciomis ligomis — sergantiesiems. J. Dvareckas perskaitė senus konstitucijos paragrafus, o J. Emkus — naujus, Lietuvių ir Anglų kalbomis.

Senieji konstitucijos paragrafai duoda nariams teisę naudotis Kluibo pašelpa neisgydomų ligų atsitikimuose, o naujieji — bandė aprubežiuoti ligonio laika ir pašelpos mokėjimą, ir tuomi suekonomizuoti kluibo finansus. Atrodė, kad klausimas geras. Pataisais reikalingos. Bet atsi-

Piknikas Pasisekė

Sudėtinis draugijų piknikas vyko Sekmadienį, birželio 13-tą, Maironio Parke.

Nors buvo prastas oras, tačiau daug įvyko laimingų rengimų, vieno iš jų nepamiršo paremti ringą Draugija. Dėl to suprantama, kad nėra lengva kurti ir parvažuoti, nes Worcesterio Būsai priveža prie vėtra kas 15 minučių žmonių buvo, bet ką tik viskas išėjo ir visi garsiai išsikirsė. Grynuo ko — \$496.16. Miesto riu krautuvis, savininkas J. Bačinskas, geras prietelis, pridėjo 384 dolerius viso, \$500.00.

Daug kiti Labdarbių ne narių prisidėjo darbu. Kartu visais širdingai ačiū už viską neužmiršim. Pirm.

UŽ VIE MI

London. — V to buriai visišk Laidice, 1,200 g ūj miesteli, nu sus vyrus, iš moteris į darb vaikus į auklė delto, kad gy prieglaudą tie rie nuždė R drich, buvusi jijos — Mor ja. Užbaigiant j įvykio akta opos okupa Gestapo ir v tiai sudegino kkdami nieko tai apart pele Lidice mies veno didžium ū darbininka ūrbėjai, ran tias į vakarus ūs, Pragos,